

GJØVIK KOMMUNE

Helhetlig skolestruktur i Gjøvik kommune

Et langsiktig perspektiv

Av Kjetil Ulset, januar 2023

1. Innledning.....	5
2. Befolkningsutvikling.....	5
3. Barneskolene i Gjøvik.....	8
3.1 Elevtallsutvikling.....	9
3.1.1. Snertingdal skole, barnetrinn.....	10
3.1.2. Skrinnhagen (Biri barneskole)	12
3.1.3. Redalen skole	13
3.1.4. Lundstein skole.....	15
3.1.5. Fredheim skole	16
3.1.6. Gjøvik skole	17
3.1.7. Grande skole.....	19
3.1.8. Blomhaug skole	20
3.1.9. Kopperud skole, barnetrinn	21
3.1.10. Vindingstad skole	22
3.2. Skolekretsene	23
4.1. Elevtallsutvikling.....	25
4.1.1. Snertingdal ungdomsskole	26
4.1.2. Biri Ungdomsskole.....	27
4.1.3. Bjørnsveen ungdomsskole	28
4.1.4. Vardal ungdomsskole	30
4.1.5. Kopperud Ungdomsskole	31
5. Om skolebyggene.....	33
5.1. Redalen skole	33
5.2. Blomhaug skole	34
5.3. Grande skole.....	34
5.4. Fredheim skole	35
5.5. Gjøvik skole	36
5.6. Lundstein skole.....	37
5.7. Snertingdal skole	37
5.8. Kopperud skole.....	38

5.9. Vindingstad skole	38
5.10. Biri Ungdomsskole.....	39
5.11. Vardal Ungdomsskole.....	39
5.12 Bjørnsveen Ungdomsskole	40
6. Vurderinger i et pedagogisk perspektiv	41
6.1. Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet	41
6.2. Kompetansekrav.....	41
6.2.1. Tilsetting	41
6.2.2. Undervise i fag.....	42
6.3. Oppfyllelse av kompetansekravene	43
6.3.1. Barneskolene i Gjøvik.	44
6.3.2. Ungdomsskolene i Gjøvik	44
7. Organisatorisk perspektiv	45
8. Vurderinger i et økonomisk perspektiv	46
8.1. Prinsipper for ressursberegning til skolene	46
8.1.1. Ressursfordeling i Gjøvik kommune.....	46
8.2. Skoleskyss	48
8.3. Driftskostnader skolebygg.....	48
9. Samfunnsmessig perspektiv	48
9.1. Samfunnsendringer og skole.....	48
9.1.1. Aldersfordeling Norge 1920	50
9.1.2. Aldersfordeling Norge 2020	51
10. Betydningen av skolestørrelse	51
10.1. Forsking på betydningen av skolestørrelse	52
11. Noen alternativer for ungdomsskolestruktur	56
11.1. Sør i kommunen	56
11.1.1. Reiseavstand	57
11.2. Nord i kommunen	57
11.2.2. Reiseavstand	58

11.3. En felles ungdomsskole for Gjøvik kommune	58
11.4. Vurderinger	59
12. Barneskolene, noen alternativer	61
12.1. Søndre del av kommunen	61
12.2. Nordre del av kommunen	65
13. Anbefaling	68
13.1. Ungdomsskoler.....	68
13.1.2. Sør i kommunen	68
13.1.3. Nord i kommunen	68
13.2. Barneskoler	69
13.2.1. Nord i kommunen	69
13.2.2. Sør i kommunen	69

1. Innledning

Dette dokumentet vurderer framtidig helhetlig skolestruktur i Gjøvik kommune i et langsiktig perspektiv. Arbeidet er initiert som følge av organisasjonsgjennomgangen i Gjøvik kommune. Utredningen skal gi en oversikt over ulike realistiske alternativer for skolestruktur, både for ungdomsskoler og barneskoler. Dette blir vurdert ut fra fire hovedperspektiver:

- Pedagogisk perspektiv
- Organisatorisk perspektiv
- Samfunnsmessig perspektiv
- Økonomisk perspektiv

Det er pekt på gjeldende forskning omkring små og store skoler.

Utredningen er utarbeidet for å gi administrative og politiske myndigheter et oppdatert kunnskapsgrunnlag om elevtallsutvikling, tilstand på bygg og konsekvenser av de alternative strukturmulighetene. Den skal danne et grunnlag for langsiktig og bærekraftig valg av framtidig skolestruktur for både barneskole og ungdomsskole i Gjøvik kommune.

I arbeidet er det gjort befaringer på skolene der det har vært nødvendig, og grundige befaringer og studier for å se på kretsgrenser, avstander og skoleveger. Tilstanden ved hvert skolebygg er vurdert.

Lokalisering av framtidige mulige skolebygg er ikke vurdert i dette dokumentet. Der mulige skolesteder er nevnt eller vurdert, er det som følge av byggenes kapasitet og beskaffenhet, ikke som følge av lokasjon. Når struktur er valgt, vil lokalisering være en naturlig neste fase i arbeidet.

Ved valg av framtidig struktur bør det tilstrebes at elevenes rett til et likeverdig skoletilbud blir oppfylt så langt som overhodet mulig. Dette innebærer rammene som er gitt i form av bygg.

2. Befolkningsutvikling

Statistisk Sentralbyrå (SSB) har laget befolkningsframskrivninger på kommunenivå som kan hjelpe oss til å forutsi noe om framtidig elevtall, utover rein framskriving av elevtall basert på fødselstall. SSB beregner da befolkningens framtidige størrelse og sammensetning. Dette er bygd på de fire demografiske komponentene

- framtidig fruktbarhet
- dødelighet
- innenlandske flyttinger
- inn- og utvandring.

Fruktbarheten pr kvinne i Norge var i 2017 rekordlav, med 1,62, og sank videre i 2018 til 1,56, i 2020 til 1,48 og i 2021 til 1,55 barn per fertile kvinne.

Fruktbarheten ventes å minke videre på kort sikt før den etter prognosene stiger gradvis til 1,76 barn per kvinne på landsbasis. I Innlandet fylke var imidlertid fruktbarhetsraten enda lavere, med 1,43 barn pr kvinne i 2020, og 1,46 i 2021. Dette vil få effekt for framtidig elevtall med mindre det skjer en vesentlig tilflytting av barnefamilier til Gjøvik kommune. Forventet fruktbarhetstall for Gjøvik kommune fram til 2050 (kilde: SSB) framgår av tabellen under.

Årstall	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Fruktbarhetstall	1,39	1,43	1,53	1,62	1,63	1,63	1,63

Levealderen forutsettes å stige fra dagens 81 år for menn og 84 år for kvinner til henholdsvis 88 og 90 år i 2060. Flyttinger innenlands er forutsatt å fortsette i samme mønster som det siste tiåret. Det betyr at det framskrives en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Unge fruktbare tenderer til å flytte mot byene, noe som gjør at barna i framtida blir født sentralt. Distriktene opplever da en aldring. Innvandringen har falt de siste årene. Det forutsettes at dette fortsetter fram mot 2030. Dette skyldes først og fremst lavere innvandring fra Øst-Europa. Unntaket er flyktningstrømmen vi nå ser fra Ukraina. Det er uvisst hvor permanent denne vil påvirke folketallet.

Det forutsettes en svak økning i innvandring etter 2030, noe som speiler forventet befolkningsvekst ellers i verden. Man ser for seg en nettoinnvandring til Norge på 17.000-20.000 personer årlig gjennom det meste av århundret.

Disse forutsetningene viser at det blir en fortsatt befolkningsvekst i Norge, om enn svakere enn foregående tiår.

Framskrivinger innebærer en viss usikkerhet, økende jo lenger fram i tid man ser, og hvor mindre grupper som er framskrevet. Framskrevet befolkningstall i en kommune blir således mer usikker enn framskrevet folketall for Norge som helhet.

I 2022 var det registrert 30 267 innbyggere i Gjøvik kommune. I SSB sin framskriving av folketall, opereres det med tre alternativer:

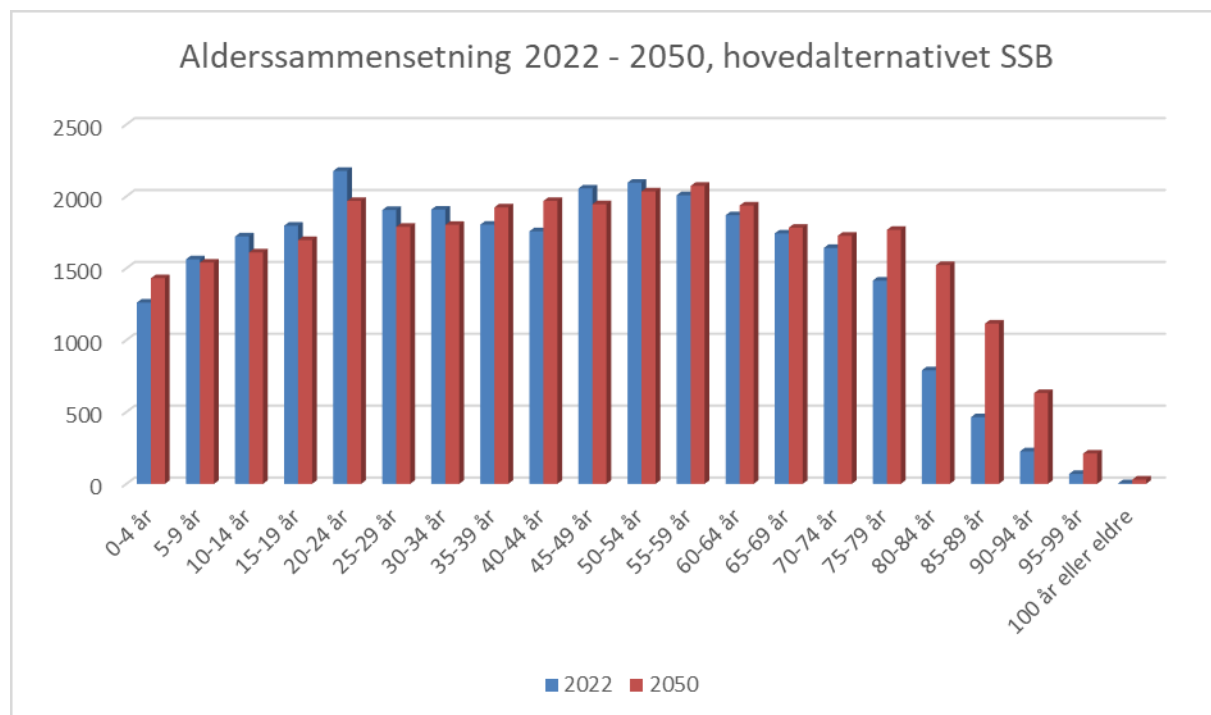
Lav nasjonal vekst, Hovedalternativet og Høg nasjonale vekst.

I tabellen kan man se forventet folketall i Gjøvik kommune i 2050, basert på disse tre alternativene.

	Registrert	Framskrevet 2050		
	2022	Lav nasjonal vekst (LLML)	Hovedalternativet (MMMM)	Høg nasjonal vekst (HHMH)
Gjøvik	30 267	28 989	32 498	35 947

Mange innlandskommuner forholder seg til lav nasjonal vekst (LLML). Gjøvik er en kommune der hovedvekten av innbyggerne bor i en by. Tendensen nasjonalt er en viss sentralisering. Derfor velger vi å forholde oss til hovedalternativet (MMMM) i dette dokumentet.

Ut fra hovedalternativet (MMMM) ser vi at vi vil få en befolkningsvekst på drøyt 2.200 innbyggere fra 2022 til 2030. Det er av interesse for oss å se på alderssammensetningen vi kan forvente i 2050 og sammenligne med tilsvarende for 2022. Vi har delt opp i fireårsbolker for å kunne vurdere behovet for skolebygg i en 30-årsperiode, vel og merke på kommunenivå.

	2022	2050
0-4 år	1261	1431
5-9 år	1562	1539
10-14 år	1721	1610
15-19 år	1796	1696
20-24 år	2177	1968
25-29 år	1905	1788
30-34 år	1908	1802
35-39 år	1803	1923
40-44 år	1757	1968
45-49 år	2055	1945
50-54 år	2095	2034
55-59 år	2008	2073
60-64 år	1869	1936
65-69 år	1742	1782
70-74 år	1641	1726
75-79 år	1414	1767
80-84 år	790	1522
85-89 år	464	1115
90-94 år	226	632
95-99 år	69	211
100 år eller eldre	4	30

Av diagrammet ser vi at befolkningsveksten i hovedsak kommer i den eldre del av befolkningen. De store kullene fra seint 60-tall og tidlig 70-tall er i den aldrende del av befolkningen. Helsetilstanden blir bedre, og levealderen øker. Vi ser at barnetallet faktisk er lavere til tross for en økning i folketall totalt. (Kilde: SSB)

Resultatene fra hovedalternativet på landsbasis viser videre at befolkningen vil bo stadig mer sentralt. Mange av kommunene med nedgang i folketall ligger i distriktene. Hele Norge blir eldre på sikt, men sentralisering fører til sterkere aldring i utkanten. Mange unge voksne flytter til sentrale strøk og får sine barn der, mens de eldre blir værende i distriktene. Ved å bruke SSB sin sentralitetsindeks, finner vi at i de minst sentrale kommunene er 19 prosent 70 år eller eldre i dag, mens

tallet for de mest sentrale kommunene er kun 10 prosent. I 2050 er de tilsvarende tallene fra framskrivningene hhv 26 og 17 prosent. Det er all grunn til å anta at dette er tendenser som ikke bare gjelder mellom kommunene, men også innad i litt større kommuner som Gjøvik. Det betyr igjen at unge voksne som bosetter seg i Gjøvik kommune i *hovedtrekk* vil velge å bosette seg der det er en form for sentrumsfasiliteter, som i eller ved Gjøvik by, samt Biri.

Grunnlaget for dette er SSB sine beregninger med utgangspunkt i befolkningen per 1. januar 2022 delt inn etter kjønn, alder og bosted, samt demografiske forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet, innenlands flytting, og inn- og utvandring framover.

Forutsetningene som legges til grunn er basert på regionale forskjeller i demografisk atferd de siste ti åra og nasjonale antakelser om utvikling fram mot 2050. Forutsetningene er usikre, og følgelig vil framskrevne resultater være preget av noe usikkerhet.

3. Barneskolene i Gjøvik

Det er i dag 10 barneskoler i Gjøvik kommune, hvorav to er såkalte kombinertskoler, altså med trinn fra 1. til 10. Elevtallet i barneskolene i Gjøvik framgår av tabellen nedafor.

Skole	Elevtall pr 01.10.2022	Barn bosatt i kretsen 24.08.2022
Snertingdal	135	146
Skrinnhagen (Biri b.skole)	252	253
Redalen	40	29
Lundstein	56	71
Fredheim	313	304
Gjøvik	256	311
Grande	199	211
Blomhaug	285	315
Kopperud	296	307
Vindingstad	289	322
Sum	2121	2269

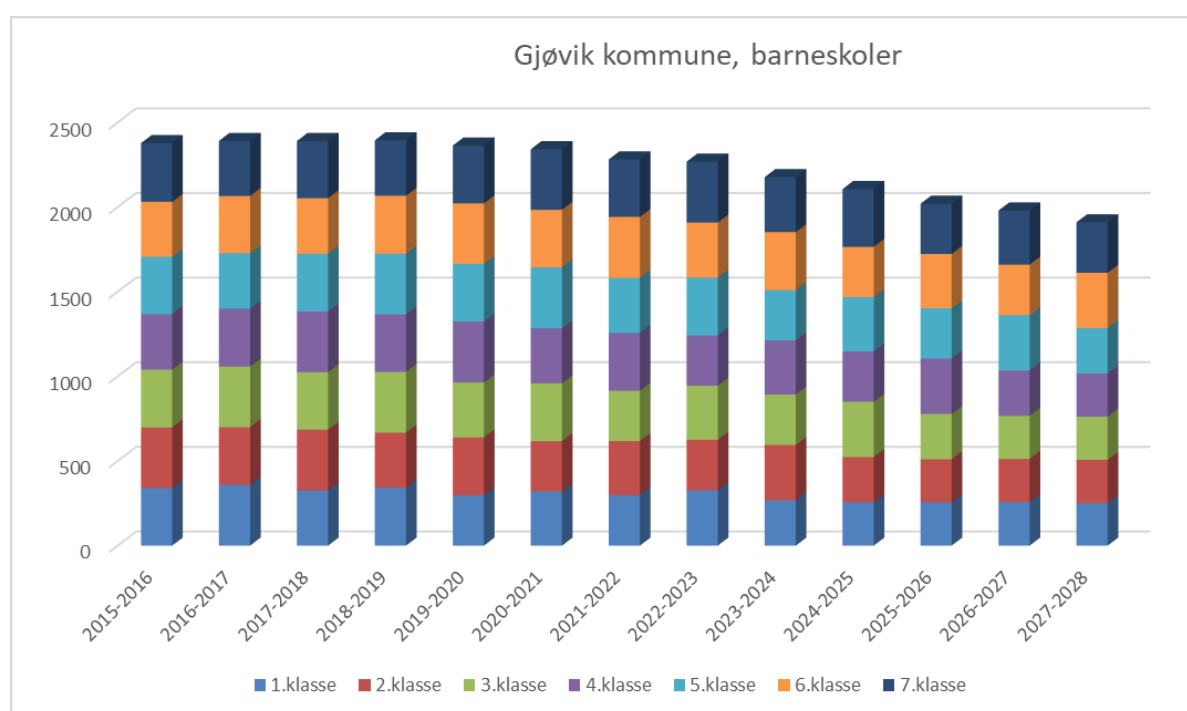
NB: Elevtall i tabellen over er per 1. oktober 2022. Når det skiller seg fra tallet på antall barn bosatt i kretsen, skyldes det at en andel elever går i private skoler, og i annen skolekrets enn de bor.

Barnetall i en krets, og utvikling av disse, gir et godt blikk over hva vi kan forvente av elevtall framover. For å kunne antyde noe om til- og fraflytting av barnefamilier i en skolekrets, har vi tatt for oss tall på flytting av barn i ulike årskull i perioden 2019 – 2022. Dette er et kort tidsrom, og tallene må således leses med alle mulige forbehold, men de *kan* vise en tendens som er verdt å ta med i betraktningen.

3.1 Elevtallsutvikling

Ut fra framskriving av barnetall på det enkelte årskull, kan vi anslå elevtall på en barneskole fram til skoleåret 2027 – 2028. Av diagrammene under ser vi at antall barn i barneskolealder vil gå ned fra 2269 skoleåret 22 - 23, til 1910 i skoleåret 2027 – 2028. Disse tallene er basert på rein framskriving av barnetall, og tar derfor ikke inn i seg framtidig inn/utflytting fra den enkelte skolekrets. Vi har en viss oversikt over netto til/fracflytting av barn i ulike aldersgrupper de tre siste år. Dette er et kort tidsintervall, og er derfor ikke gyldig statistisk over tid, men det kan allikevel si oss noe om sjansen for at framskriving av barnetall vil treffe noenlunde på elevtallet som kan forventes. Til- og fracflytting har de fire siste åra variert en god del mellom de ulike skolekretsene. Vi velger derfor å presentere tallene vi har på dette for å kunne gi et bedre grunnlag for å treffe på antakelser om framtidig elevtall.

I Gjøvik kommune har det vært en svak netto tilflytting av barn i grunnskolealder fra og med 2019, til og med 2021. Til tross for dette går det samlede barnetallet stadig nedover. Det er fordi netto tilflytting av barn er mindre enn nedgangen i antall barnefødsler i kommunen. Dette støttes av tall fra SSB, basert på hovedalternativet (MMMM).

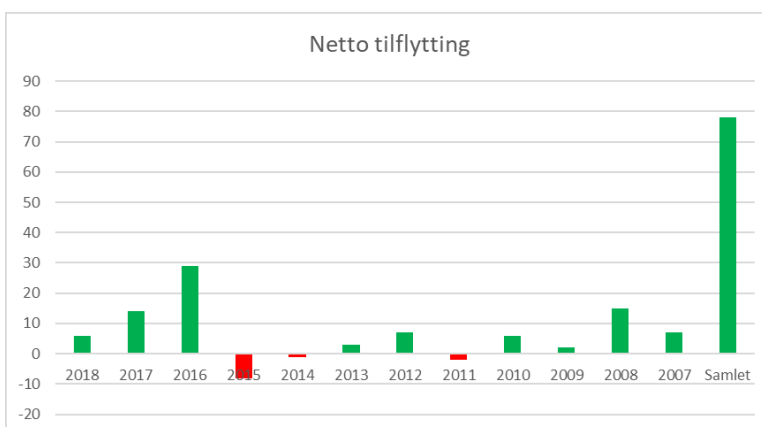
	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257	250
2.klasse	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257
3.klasse	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255
4.klasse	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255
5.klasse	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268
6.klasse	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327
7.klasse	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298
Sum b.skole	2378	2391	2391	2395	2364	2342	2282	2269	2177	2107	2020	1980	1910

Forutsatt at det ikke skjer en vesentlig endring i netto tilflytting av barnefamilier til Gjøvik kommune, er det grunn til å mene at framskrivingene som helhet vil treffe noenlunde på

elevtallene, om vi antar at antall barn i privatskoler vil være omtrent det samme som i dag, og hensyntar dette. Det er imidlertid viktig å dimensjonere offentlig grunnskole etter antall barn som faktisk bor i kommunen og kretsen.

Av tallene i diagrammet nedafor ser vi at det er en viss tilflytting av barnefamilier inn i Gjøvik, men tilflytting av barn dekker ikke nedgangen i antall barnefødsler i kommunen.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		250	
2020		257	
2019		255	
2018	249	255	6
2017	254	268	14
2016	298	327	29
2015	306	298	-8
2014	321	320	-1
2013	294	297	3
2012	335	342	7
2011	327	325	-2
2010	354	360	6
2009	338	340	2
2008	343	358	15
2007	335	342	7
Samlet			78

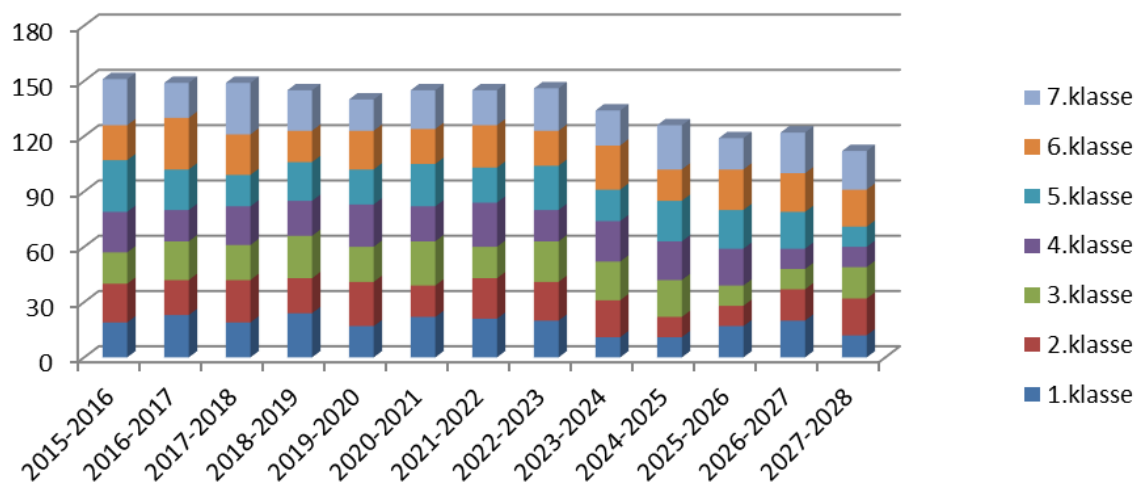
Vi velger å sette inn tallene for netto tilflytting av barnefamilier for hver skolekrets for å kunne ha tallgrunnlag for å anta noe presisjonen av elevtallsutviklinga basert på framskriving av barnetall. Vi presiserer for øvrig at tallene for til- og fraflytting dreier seg kun om årene fra og med 2019 til og med 2021 tre år. I gjennomsnitt har det flyttet 78 barn i skolepliktig alder inn i kommunen per år i denne perioden. Det er knyttet stor usikkerhet til hvorvidt disse tallene representerer en varig tendens. I en liten skolekrets kan relativt få flyttinger utgjøre en prosentvis stor andel. Vi opererer derfor ikke med prosenttall i gjennomgangen, kun antall barn i hvert årskull som er registrert inn og ut av skolekretsen.

3.1.1. Snertingdal skole, barnetrinn

Snertingdal krets strekker seg fra kommunedelet mot Nordre Land, mot Aust-Torpa, til nederst i Snertingdalen mot Redalen krets. De som har lengst veg til skolen bor øverst i Snertingdalen, mot kommunegrensa til Nordre Land, og har ca. 17 kilometer til skolen.

27. august 2022 bodde det 146 barn i barneskolealder i Snertingdal krets. Av disse var 135 elever ved barneskolen. Barnekullene i Snertingdalen blir noe mindre, og ut fra framskriving av barnetall å dømme, vil barnetallet i barneskolealder gå ned til 112 elever i skoleåret 2027 – 2028.

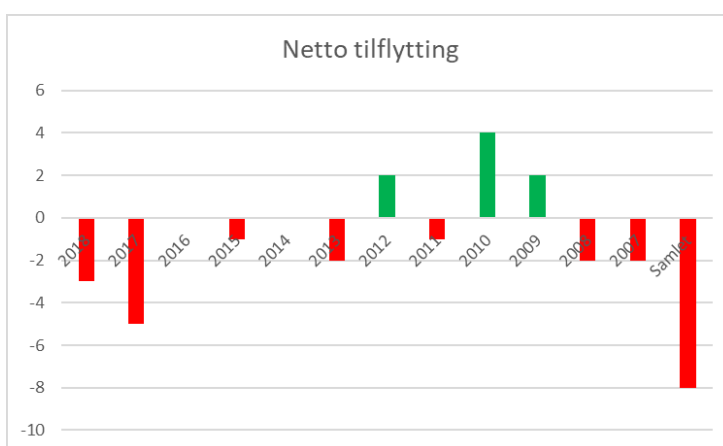
Barnetrinn

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17	20	12
2.klasse	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17	20
3.klasse	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17
4.klasse	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11
5.klasse	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11
6.klasse	19	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20
7.klasse	25	19	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21
Sum B-trinn	151	149	149	145	140	145	145	146	134	126	119	122	112

Tall som viser til/raflytting av barnefamilier i Snertingdalen krets i perioden 2019 – 2021, viser at det i denne perioden har vært en viss raflytting. Om vi antar at dette er tall som er representative også framover, vil elevtallet trulig være noe lavere enn framskriving av barnetall viser.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		12	
2020		20	
2019		17	
2018	14	11	-3
2017	16	11	-5
2016	20	20	0
2015	22	21	-1
2014	22	22	0
2013	19	17	-2
2012	22	24	2
2011	20	19	-1
2010	19	23	4
2009	17	19	2
2008	23	21	-2
2007	19	17	-2
Samlet			-8

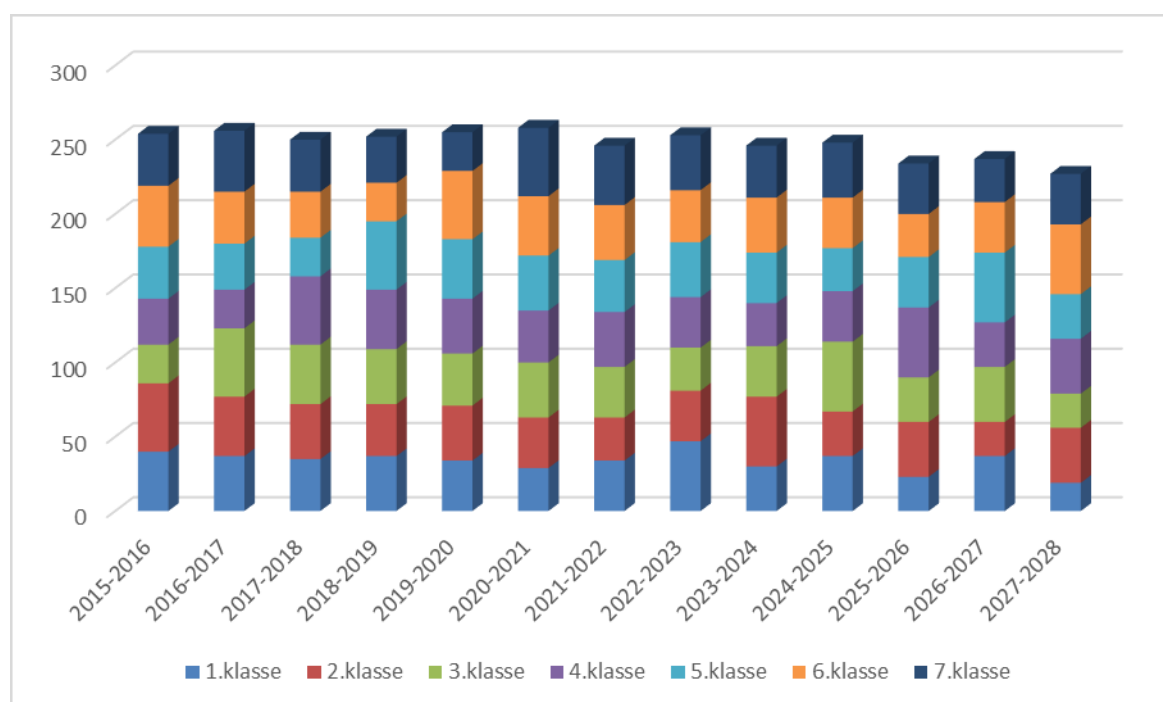

3.1.2. Skrinnhagen (Biri barneskole)

Skrinnhagen skole flytter fra 01.01.2024 inn i nye lokaler, nye Biri Barneskole. Kretsen består av tidligere Skrinnhagen krets og Biristrand krets. Disse ble slått sammen med virkning fra 01.08.2022. Kretsen strekker seg fra kommunedelet mot Lillehammer i nord, til Redalen krets i sør, og fra øverst i Biri Øverbygd i vest, til Mjøsa i øst. Fra øverst i Biri Øverbygd til Skrinnhagen skole, er det ca. 13 kilometer. Fra nordre del av tidligere Biristrand krets, er det ca 11 kilometer.

I oversikten som følger, behandler vi tallmaterialet fra gamle Skrinnhagen krets og Biristrand krets under ett også for de tidligere årene da dette var to skolekretser. Dette gjør vi for å få sammenlignbare tall.

27. august 2022 var det 253 barn i barneskolealder i Biri barneskolekrets. Det var 252 elever ved skolen (Skrinnhagen) 1. oktober. Ut fra framskriving av barnetall ser vi at det vil gå noe ned fram til skoleåret 2027 – 2028, når det kan se ut til at skolen har ca. 227 elever.

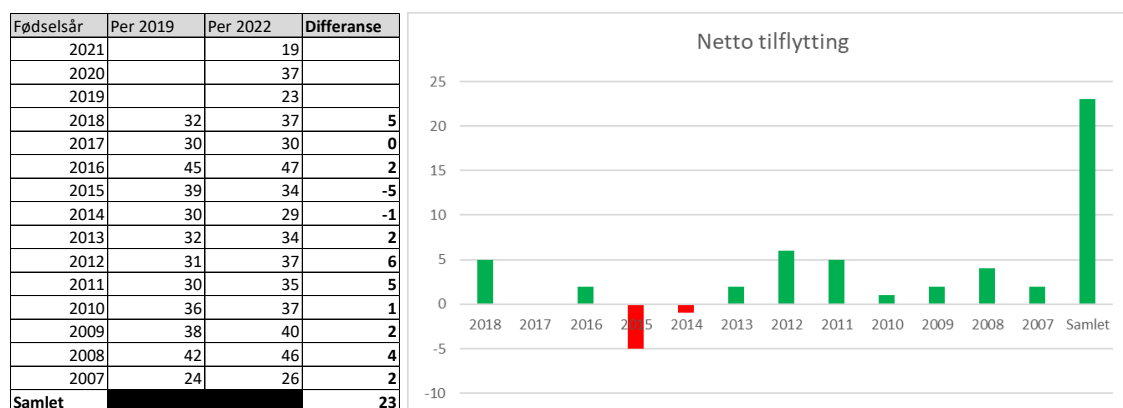

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	40	37	35	37	34	29	34	47	30	37	23	37	19
2.klasse	46	40	37	35	37	34	29	34	47	30	37	23	37
3.klasse	26	46	40	37	35	37	34	29	34	47	30	37	23
4.klasse	31	26	46	40	37	35	37	34	29	34	47	30	37
5.klasse	35	31	26	46	40	37	35	37	34	29	34	47	30
6.klasse	41	35	31	26	46	40	37	35	37	34	29	34	47
7.klasse	35	41	35	31	26	46	40	37	35	37	34	29	34
Totalt	254	256	250	252	255	258	246	253	246	248	234	237	227

I arealdelen til gjeldende kommuneplan framgår det at det er et betydelig antall tomtereserver i kretsen. Det er knyttet en viss usikkerhet til befolkningsutviklinga i Biriområdet av flere grunner. Dersom det kommer på plass et sjukehus i eller ved Moelv, vil det etter alt å dømme gi ringvirkninger i form av økt bosetting i og ved Biri. Dette fordi Biri

tettsted ligger nokså sentralt med tanke på å være bo- og pendlerregion til de tre Mjøsbyene Gjøvik, Lillehammer og Hamar.

Skrinnhagen/Biri skolekrets er en av de kretsene der det har vært en viss netto tilflytting av barnefamilier i perioden 2019 – 2021. Om dette er en trend som fortsetter, er det grunn til å anta at elevtallet ved skolen kan holde seg noe mer stabilt enn rein framskriving skulle tilsi.

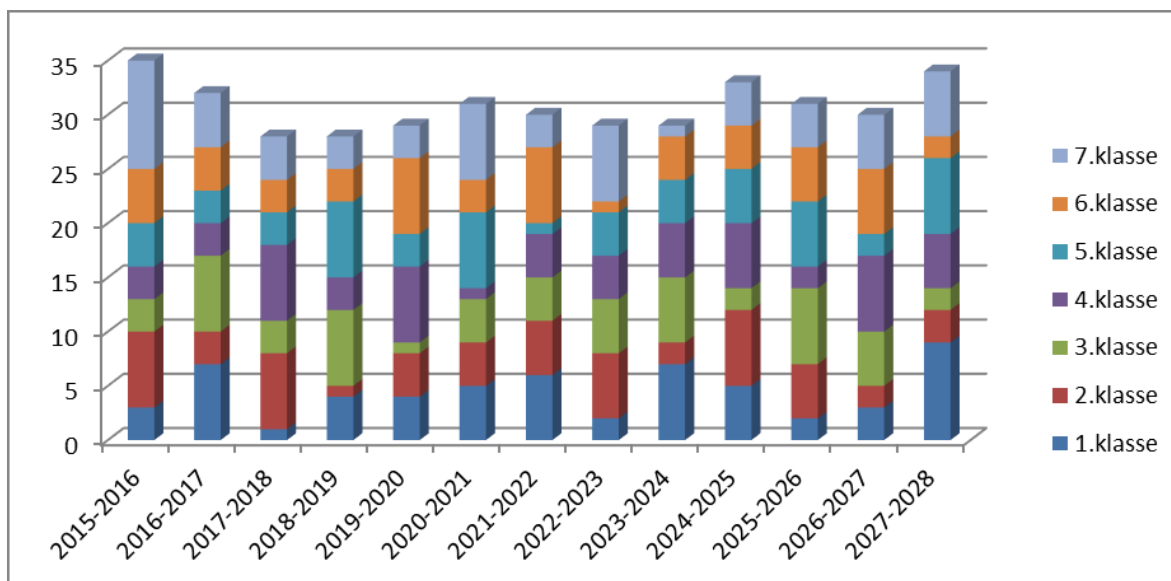

3.1.3. Redalen skole

Redalen skole er i utstrekning den minste barneskolekretsen som ligger utafor Gjøvik by. De som bor lengst unna skolen har i overkant av 4 kilometer skoleveg. Til tross for at de aller fleste elevene bor så nærme skolen at avstanden tilsier at de ikke har rett til gratis skoleskyss, får samtlige elever allikevel gratis skoleskyss grunnet farlig skoleveg.

24. august 2022 bodde det 29 barn i skolepliktig alder i kretsen. 1. oktober var det imidlertid 40 elever ved skolen. Dette skyldes i hovedsak at elever som bor helt nederst i Snertingdal krets har søkt seg over til Redalen krets.

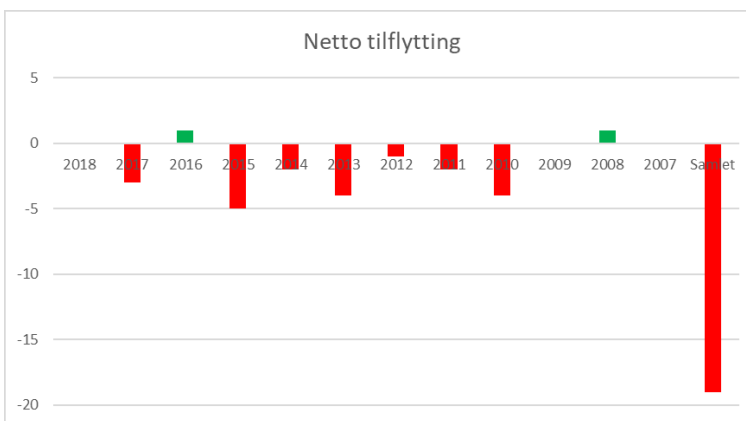
Ut fra framskriving av barnetall i kretsen, ser vi at barnetallet vil holde seg noenlunde stabilt fram til 2027 – 2028. Hvorvidt dette vil gjelde elevtallet ved skolen avhenger blant annet av hvorvidt søkningen over kretsgrensa fra nederst i Snertingdalen skjer også i framtida.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	3	7	1	4	4	5	6	2	7	5	2	3	9
2.klasse	7	3	7	1	4	4	5	6	2	7	5	2	3
3.klasse	3	7	3	7	1	4	4	5	6	2	7	5	2
4.klasse	3	3	7	3	7	1	4	4	5	6	2	7	5
5.klasse	4	3	3	7	3	7	1	4	4	5	6	2	7
6.klasse	5	4	3	3	7	3	7	1	4	4	5	6	2
7.klasse	10	5	4	3	3	7	3	7	1	4	4	5	6
Totalt	35	32	28	28	29	31	30	29	29	33	31	30	34

Når vi ser på netto tall for flytting av barnefamilier, blir tendensen for framtidig barnetall i kretsen mer usikker. I tidsrommet 2019 – 2021 har det vært en relativt stor netto fraflytting av barnefamilier. Det kan være tilfeldigheter, men dersom dette er bilde på en tendens, vil elevtallet bli noe lavere enn hva framskriving av barnetall tilsier.

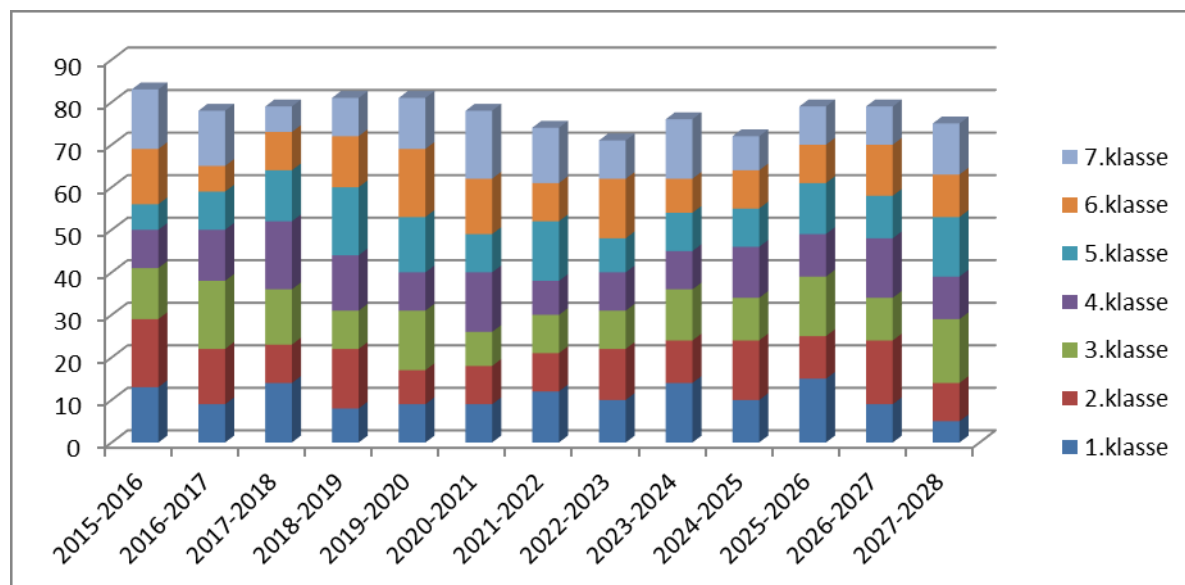
Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021			9
2020			3
2019			2
2018	5	5	0
2017	10	7	-3
2016	1	2	1
2015	11	6	-5
2014	7	5	-2
2013	8	4	-4
2012	5	4	-1
2011	3	1	-2
2010	11	7	-4
2009	3	3	0
2008	6	7	1
2007	3	3	0
Samlet			-19

3.1.4. Lundstein skole

Lundstein er en relativt stor skolekrets i utstrekning, til tross for at det er en liten barneskole ut fra elevtall. Kretsen strekker seg fra Glæstادتjernet i vest, til Dalsjordet i øst, ned mot Mjøsa. De som bor ved Glæstادتjernet er de i kretsen som har lengst skoleveg, med i overkant av 10 kilometer.

Per 27. august 2022 bodde 71 barn i skolepliktig alder i kretsen. 56 av disse var elever ved Lundstein skole. Framskriving av barnetall viser at det trulig vil bo omtrent samme antall barn i skolepliktig alder i kretsen i perioden fram til 2027 – 2028.

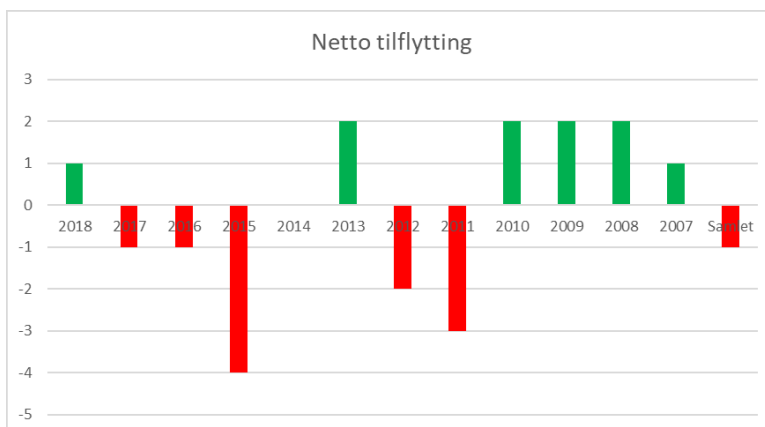

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	13	9	14	8	9	9	12	10	14	10	15	9	5
2.klasse	16	13	9	14	8	9	9	12	10	14	10	15	9
3.klasse	12	16	13	9	14	8	9	9	12	10	14	10	15
4.klasse	9	12	16	13	9	14	8	9	9	12	10	14	10
5.klasse	6	9	12	16	13	9	14	8	9	9	12	10	14
6.klasse	13	6	9	12	16	13	9	14	8	9	9	12	10
7.klasse	14	13	6	9	12	16	13	9	14	8	9	9	12
Totalt	83	78	79	81	81	78	74	71	76	72	79	79	75

Når vi ser på netto tall for til/fracflytting av barnefamilier, ser vi at tallene er relativt stabile. Under forutsetning av at tallene viser en tendens, er det grunn til å anta at elevtallet ved skolen vil være noenlunde på samme nivå som i dag. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til det faktum at 15 barn i kretsen per i dag er elever ved andre skoler. Vi kan ikke forutsi hvorvidt det er et tall som vil endre seg eller fortsette i tida som kommer. Disse barna er elever ved andre skoler i kommunen. Noen går på andre kommunale skoler, og noen går på private skoler. Det er derfor vanskelig å kunne anta noe om disse tallene i framtida.

Det er tomtereserver av et visst omfang i kretsen, men vi veit lite eller ingen ting om tidsperspektiv for bygging og tilflytting til disse tomtene.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		5	
2020		9	
2019		15	
2018	9	10	1
2017	15	14	-1
2016	11	10	-1
2015	16	12	-4
2014	9	9	0
2013	7	9	2
2012	10	8	-2
2011	17	14	-3
2010	7	9	2
2009	11	13	2
2008	14	16	2
2007	11	12	1
Samlet			-1

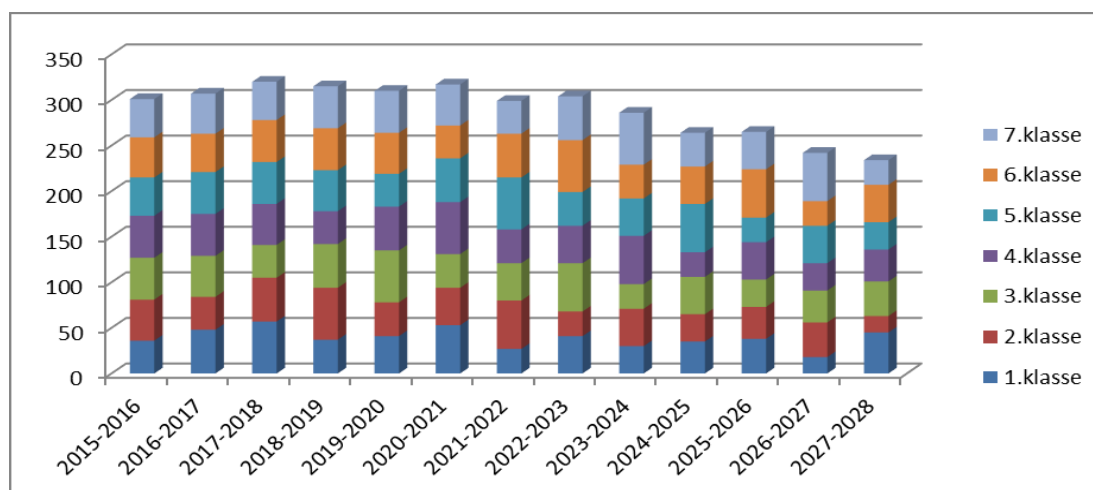

3.1.5. Fredheim skole

Fredheims skolekrets dekker nordre del av Gjøvik by, avgrenset nordover mot Lundstein krets langs Bråstadelva. Mot sør avgrenses kretsen mot Gjøvik skolekrets, ved at Kråkjordet og Engelandsjordet ligger i Gjøvik krets, de nordenforliggende områdene hører til Fredheim krets.

27. august bodde det 304 barn i skolepliktig alder i Fredheim krets. 1. oktober var det 313 elever ved skolen. Det er en tendens til at en del skolestartere bosatt lengst nord i Gjøvik krets søker om å bytte fra Gjøvik til Fredheim skole. En del minoritetsspråklige lengst sør i Fredheim krets tenderer til å søke seg andre vegen.

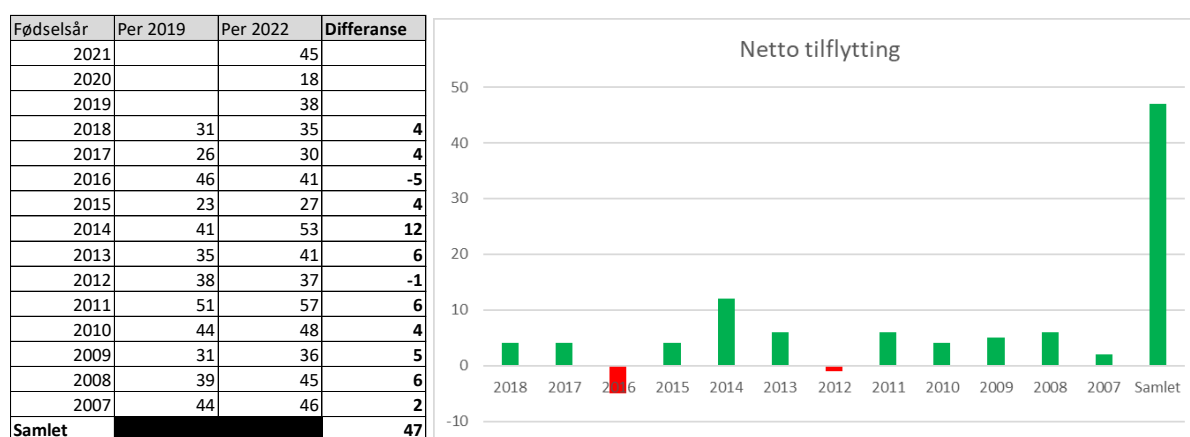
Basert på framskriving av barnetall, ser det ut til at elevtallet ved skolen vil komme til å synke en god del fram mot skoleåret 2027 – 2028. Barnetallet i kretsen vil da ligge på ca 234 elever.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	36	48	57	37	41	53	27	41	30	35	38	18	45
2.klasse	45	36	48	57	37	41	53	27	41	30	35	38	18
3.klasse	46	45	36	48	57	37	41	53	27	41	30	35	38
4.klasse	46	46	45	36	48	57	37	41	53	27	41	30	35
5.klasse	42	46	46	45	36	48	57	37	41	53	27	41	30
6.klasse	44	42	46	46	45	36	48	57	37	41	53	27	41
7.klasse	42	44	42	46	46	45	36	48	57	37	41	53	27
Totalt	301	307	320	315	310	317	299	304	286	264	265	242	234

Tar vi hensyn til netto flytting av barnefamilier, kan det se ut til at elevtallsnedgangen vil bli mindre enn rein framskriving tilsier. Fra august 2019 til august 2021 har det flyttet 47 barn født fra 2007 til 2018 inn i kretsen. Hvis disse tallene viser en tendens på flyttemønsteret også i åra framover, kan vi anta at elevtallet i 2027 – 2028 vil ligge rundt 270 elever. Det er stor usikkerhet knyttet til tallene på inn/utflytting av elever til kretsen. Alt tyder imidlertid på at tilflytting av barn er mindre enn nedgangen i barnefødsler i kretsen.

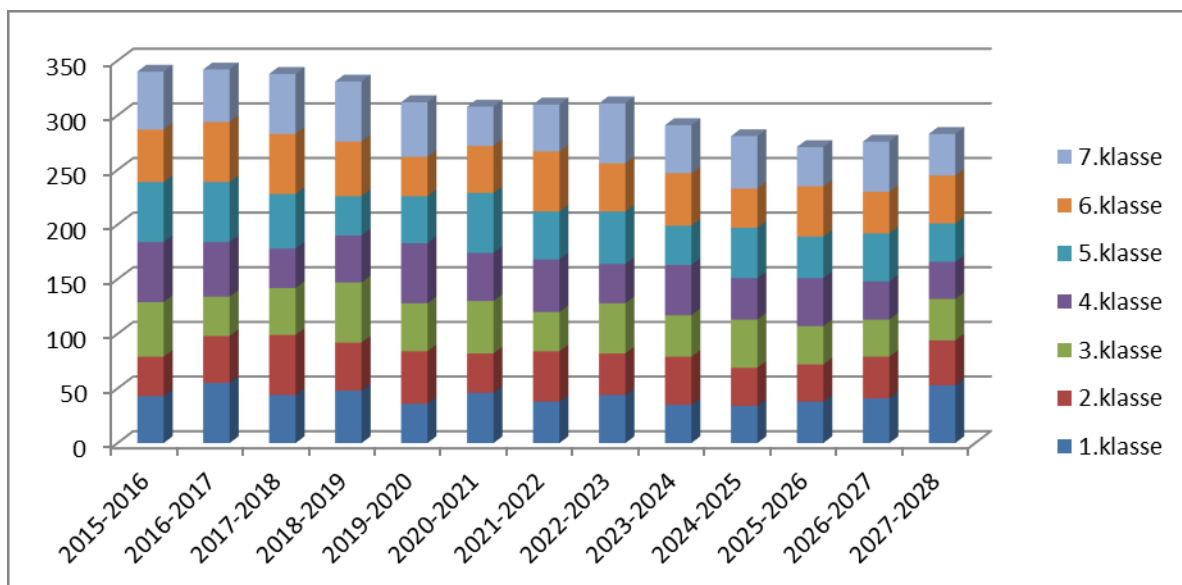
Kommuneplanens arealdel viser at det er lagt til rette for omfattende boligbygging i kretsen. Det er uklart hvor raskt boligbygginga vil skje, og hvorvidt pris og type boliger som blir bygd vil tiltrekke seg barnefamilier. Dette vil kunne få innvirkning på elevtallet på skolen.

3.1.6. Gjøvik skole

I Gjøvik krets bodde det per 27. august 2022 311 barn i skolepliktig alder. 256 av disse var elever ved skolen. Dette kan forklares med kretsens beliggenhet, der blant annet Kallerud og Tongjordet inngår i kretsen. Den største lekkasjen av elever er til Gjøvik internasjonale skole. Dette er naturlig, i og med at en stor del av familier der foresatte har tilknytning til det internasjonale miljøet på NTNU er bosatt i kretsen.

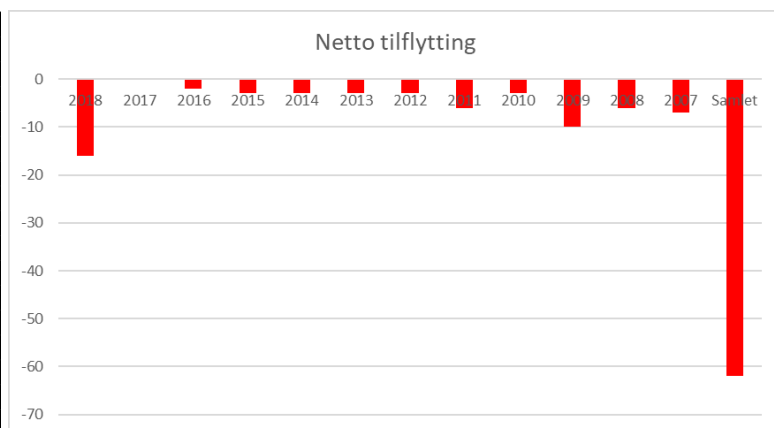
En del elever bosatt lengst mot nord i kretsen, på Kråkjordet og på Englandsjordet, har tendert til å søke seg til Fredheim skole. Framskrivning av barnetall viser at vi kan forvente en viss elevtallsnedgang ved skolen fram til skoleåret 2027 – 2028. *Barnetallet* ser da ut til å ligge på 283 barn i skolepliktig alder, mot 311 i skoleåret 2022-2023.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	43	55	44	48	36	46	38	44	35	34	38	41	53
2.klasse	36	43	55	44	48	36	46	38	44	35	34	38	41
3.klasse	50	36	43	55	44	48	36	46	38	44	35	34	38
4.klasse	55	50	36	43	55	44	48	36	46	38	44	35	34
5.klasse	55	55	50	36	43	55	44	48	36	46	38	44	35
6.klasse	48	55	55	50	36	43	55	44	48	36	46	38	44
7.klasse	53	48	55	55	50	36	43	55	44	48	36	46	38
Totalt	340	342	338	331	312	308	310	311	291	281	271	276	283

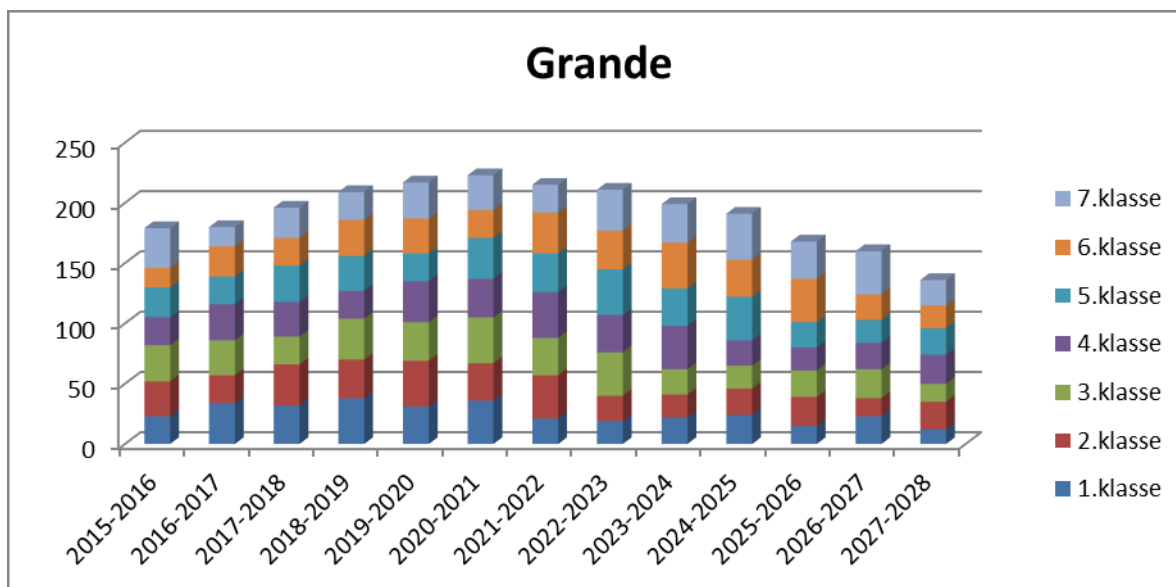
Antall barn i skolepliktig alder harmonerer dårlig med elevtallet på Gjøvik skole. Ser vi på tendensen på flytting av barnefamilier 2019 – 2021, og samtidig antar at «lekkasjen» av elever til særlig Gjøvik Internasjonale skole, men også til Fredheim fortsetter, er det grunn til å anta at elevtallet i framtida fortsatt vil ligge betydelig lavere enn antall barn som bor i kretsen. Gjøvik er en sentrums-krets. Det er å forvente en viss fraflytting av barnefamilier fra en sentrums-krets. Store deler av kretsen består av leiligheter som i liten grad tiltrekker barnefamilier. Kommuneplanens arealdel legger opp til bygging av et relativt stort antall boliger i kretsen. Det er grunn til å anta at mye av dette vil være eneboliger. Det er for øvrig uvisst når og i hvor stort tempo denne boligbygginga vil skje.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		53	
2020		41	
2019		38	
2018	50	34	-16
2017	35	35	0
2016	46	44	-2
2015	41	38	-3
2014	49	46	-3
2013	39	36	-3
2012	51	48	-3
2011	50	44	-6
2010	58	55	-3
2009	53	43	-10
2008	42	36	-6
2007	57	50	-7
Samlet			-62

3.1.7. Grande skole

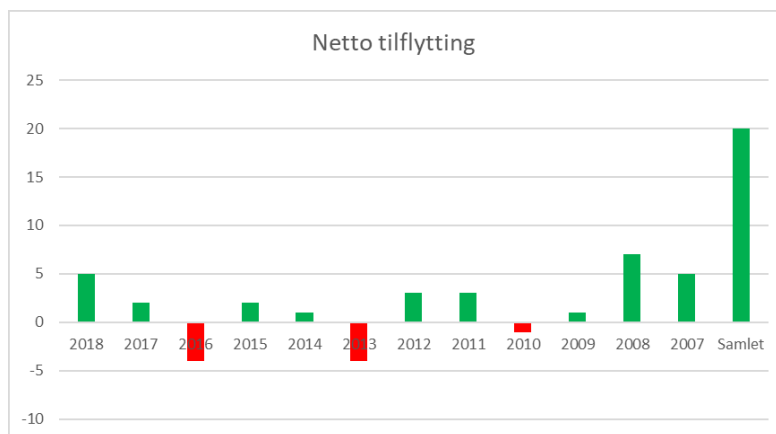
Grande skolekrets er nokså stor i utstrekning. I nordvest strekker den seg til grensa mot Søndre land, inn mot Landåsbygda. I sørøst møter den Blomhaug krets ved Fathøgda/Myrevegen. Per 1. oktober 2022 var det 199 elever ved skolen. Det bodde 211 barn i skolepliktig alder i kretsen. Framskriving av barnetall tilsier en nokså markant nedgang fram til 2027-2028, fra dagens 211 skolepliktige barn i kretsen, helt ned til 136 i skoleåret 2027 – 2028. Det er regulert et betydelig antall tomter til boligbygging i kretsen, men også her er det uklart i hvilket omfang, og eventuelt når det blir utbygd.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	23	34	32	38	31	36	21	19	22	24	15	23	12
2.klasse	29	23	34	32	38	31	36	21	19	22	24	15	23
3.klasse	30	29	23	34	32	38	31	36	21	19	22	24	15
4.klasse	23	30	29	23	34	32	38	31	36	21	19	22	24
5.klasse	25	23	30	29	23	34	32	38	31	36	21	19	22
6.klasse	16	25	23	30	29	23	34	32	38	31	36	21	19
7.klasse	33	16	25	23	30	29	23	34	32	38	31	36	21
Totalt	179	180	196	209	217	223	215	211	199	191	168	160	136

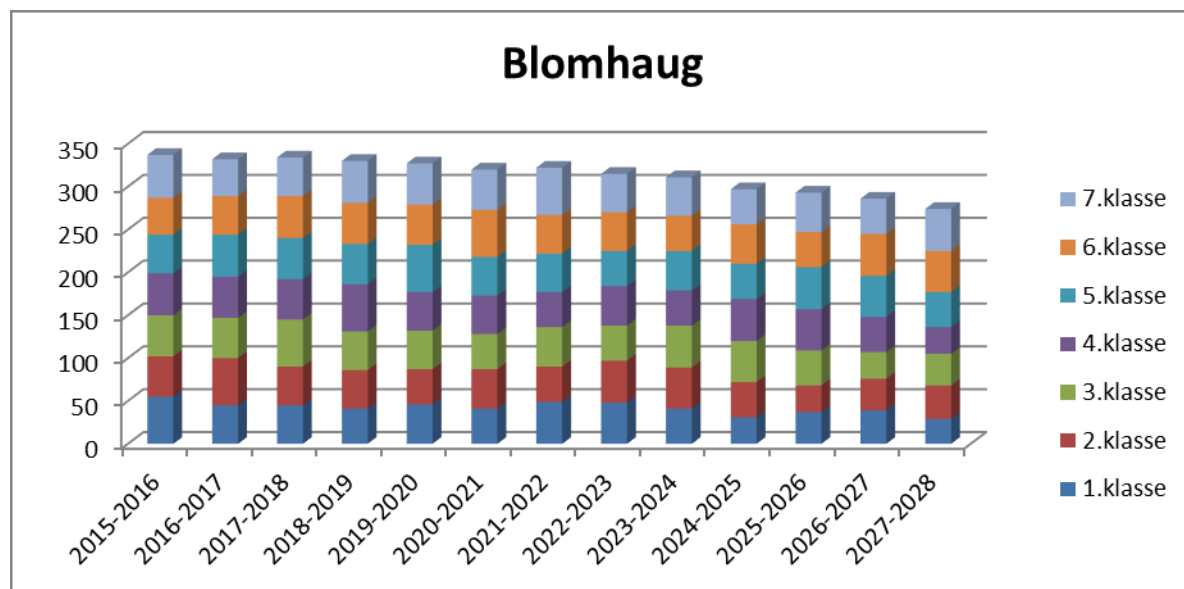
Det har de siste fire åra vært en viss tilflytting av barnefamilier til kretsen, men langt under nedgangen vi ser i barnefamilier. Det gjør at vi med stor sannsynlighet kan anta at elevtallet ved skolen kommer til å synke betydelig fram til skoleåret 2027-2028.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		12	
2020		23	
2019		15	
2018	19	24	5
2017	20	22	2
2016	23	19	-4
2015	19	21	2
2014	35	36	1
2013	35	31	-4
2012	35	38	3
2011	29	32	3
2010	35	34	-1
2009	22	23	1
2008	22	29	7
2007	25	30	5
Samlet			20

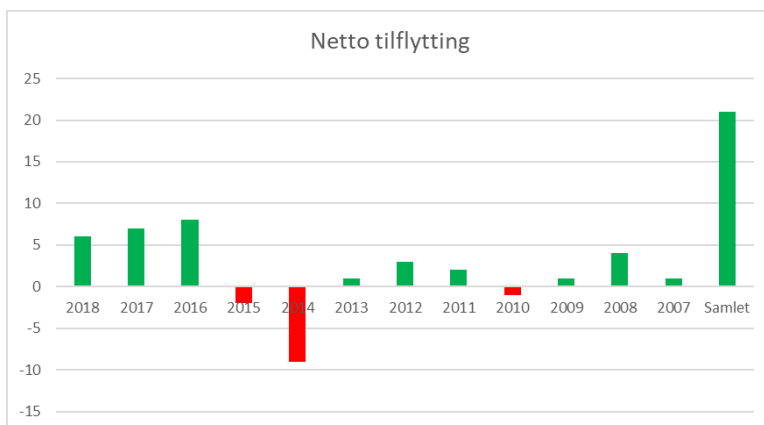
3.1.8. Blomhaug skole

Blomhaug skole er plassert i Hunndalen sentrum. Kretsen dekker foruten Hunndalen, området oppover i tidligere Skansen krets, vestover forbi Skumsjøen. Størstedelen av elevmassen er bosatt i og omkring Hunndalen. 27. august 2022 var det 315 barn i barneskolealder i Blomhaug krets. 285 av disse var elever ved skolen. Framskriving av barnetall viser en liten men jevn nedgang i elevtallet fram til skoleåret 2027 – 2028.

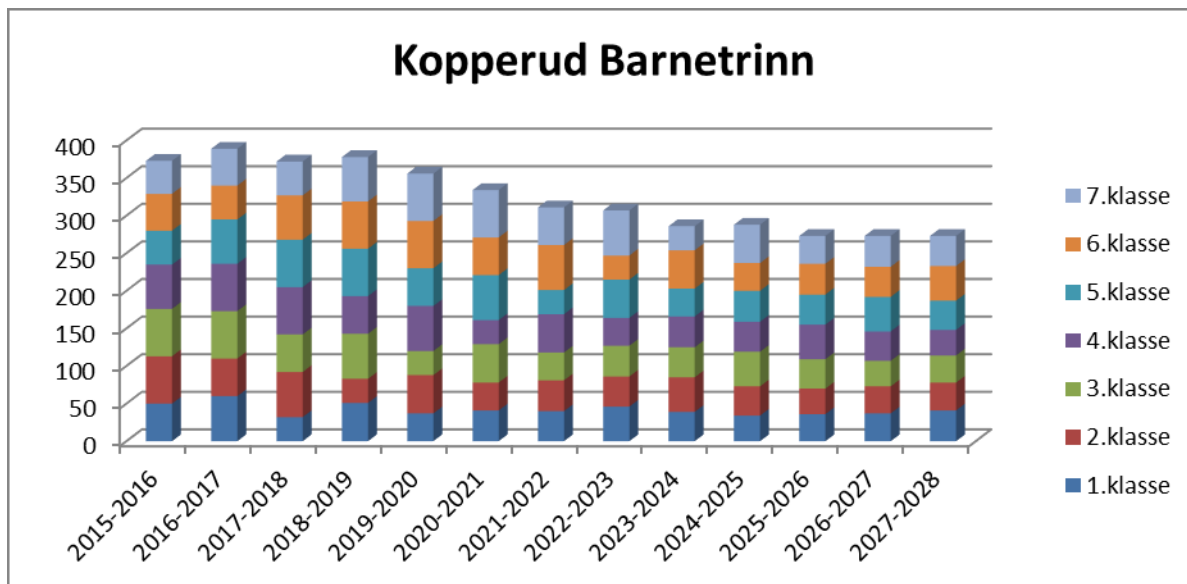
Det er avsatt et betydelig antall tomter til bygging i Blomhaug krets, og det bygges i kretsen per nå. De siste fire åra har det derfor som ventet vært en viss tilflytting av barnefamilier til kretsen. Om dette viser en trend, vil det fortsatt være elevtallsnedgang i åra som kommer, men mindre enn framskrivinga kan tyde på.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		29	
2020		39	
2019		37	
2018	25	31	6
2017	34	41	7
2016	40	48	8
2015	51	49	-2
2014	50	41	-9
2013	45	46	1
2012	38	41	3
2011	43	45	2
2010	46	45	-1
2009	54	55	1
2008	43	47	4
2007	47	48	1
Samlet			21

3.1.9. Kopperud skole, barnetrinn

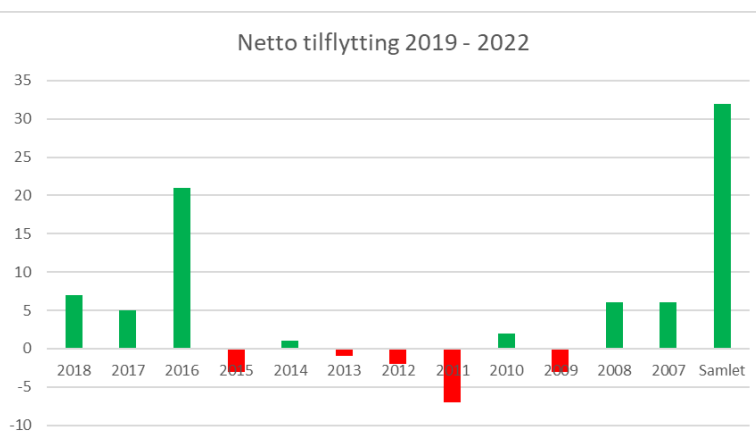
Antall barn i barneskolealder i kretsen var 307 27. august 2022. Elevtallet var på 296 elever. Framskriving av barnetall viser at vi kan forvente en gradvis og jevn nedgang til 273 barn i barneskolealder bosatt i kretsen i 2027-2028.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36	37	41
2.klasse	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36	37
3.klasse	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36
4.klasse	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34
5.klasse	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39
6.klasse	49	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46
7.klasse	44	49	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40
Sum B-trinn	373	389	372	378	356	334	311	307	286	288	273	273	273

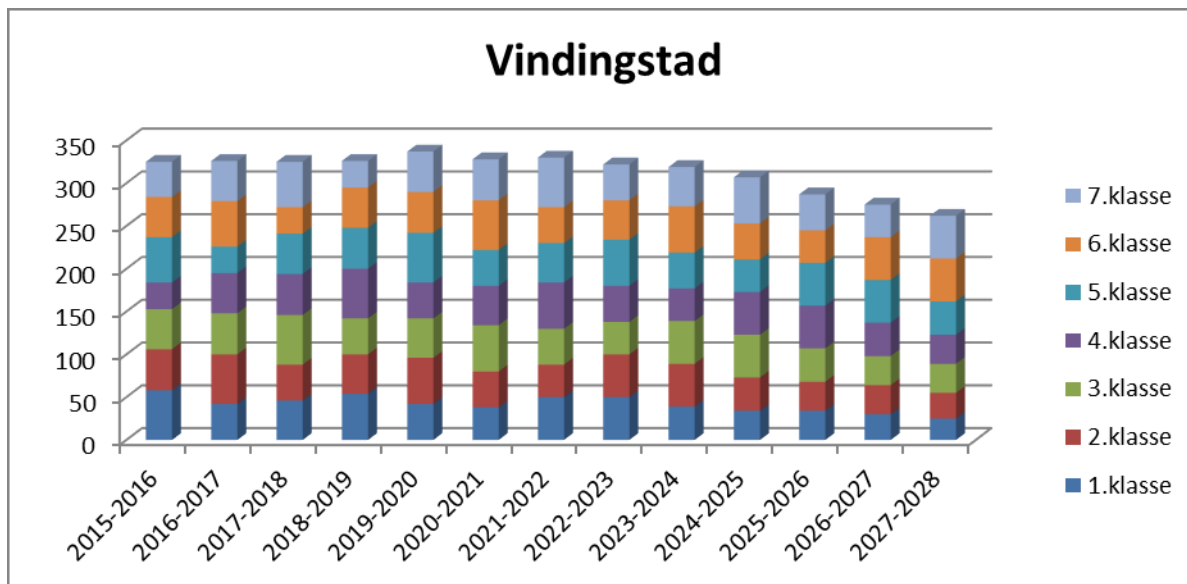
Det bygges fortsatt i Kopperud krets, og det har fra 2019 til 2021 vært en viss tilflytting av barnefamilier til kretsen. Tallene viser at vi fortsatt kan forvente en nedgang i elevtall, men noe mindre enn framskriving av barnetall tilsier.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		41	
2020		37	
2019		36	
2018	27	34	7
2017	34	39	5
2016	25	46	21
2015	43	40	-3
2014	40	41	1
2013	38	37	-1
2012	53	51	-2
2011	39	32	-7
2010	58	60	2
2009	53	50	-3
2008	57	63	6
2007	57	63	6
Samlet			32

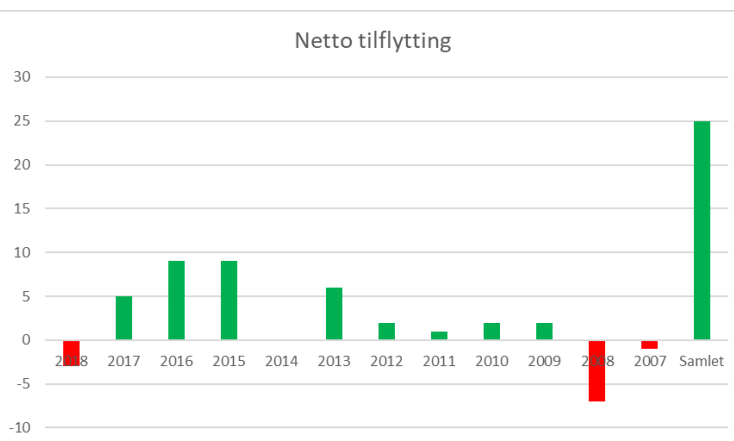
3.1.10. Vindingstad skole

Vindingstad skolekrets dekker søndre del av Gjøvik by, ned mot Mjøsa og sør til grensa mot Østre Toten kommune. 27 august bodde det 322 barn i barneskolealder i kretsen, 289 av disse var elever ved skolen. Framskriving av barnetall viser at vi kan forvente en nedgang til 262 barn i barneskolealder i Vindingstad krets i skoleåret 2027-2028.

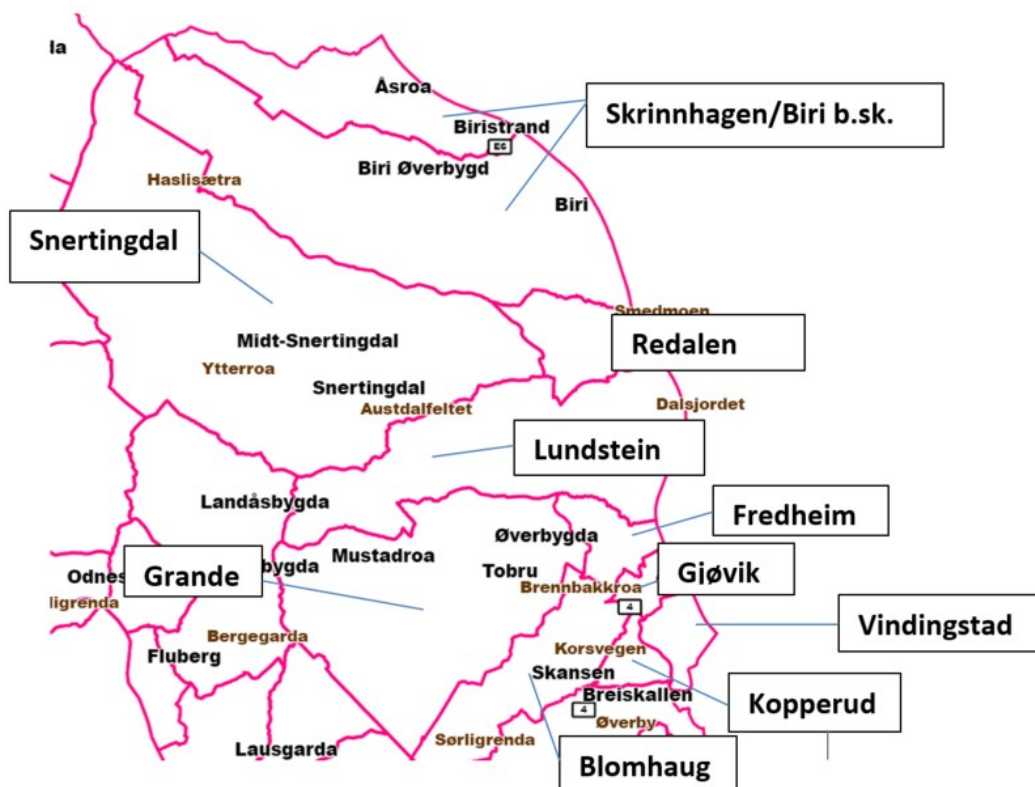
Det har vært noen grad av tilflytting av barnefamilier inn i kretsen de siste fire åra, netto pluss på 25 barn født i tidsrommet 2007 – 2018, over fire år. Om vi tar forbehold om at dette er en tendens som vil fortsette, ser vi av tallene at vi fortsatt får en tydelig elevtallsnedgang, om enn noe mindre enn hva som framgår av framskriving av barnetall. Det er en viss boligbygging i kretsen, men det er noe usikkert om hoveddelen av disse er boliger som først og fremst tiltrekker seg barnefamilier.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		25	
2020		30	
2019		34	
2018	37	34	-3
2017	34	39	5
2016	41	50	9
2015	41	50	9
2014	38	38	0
2013	36	42	6
2012	52	54	2
2011	45	46	1
2010	40	42	2
2009	56	58	2
2008	55	48	-7
2007	48	47	-1
Samlet			25

3.2. Skolekretsene

Elevtallet speiler i liten grad arealet på skolekretsene. Kartet viser beliggenhet og relativ størrelse på skolekretsene.

Skolekretsene Gjovik, Fredheim, Vindingstad og Kopperud ligger alle i Gjovik by. De er derfor små i areal. Vi ser at skolekretsene utafor byen er vesentlig større i areal enn de nevnte bykretsene. Unntaket er Redalen, som ligger utenom by og tettsted, men som allikevel er liten i utstrekning. Elevtallet på Redalen skole er som det framgår av tabellen også lavt, med 40 elever totalt per 1. oktober 2022, kun 29 av disse bor innafor skolekretsen. Lundstein krets er til sammenligning nokså stor areal, men til dette til tross, var det per 1. oktober 2022 kun 56 elever ved skolen. Til sammenligning er Grande skolekrets av tilsvarende areal, men har 199 elever.

Kretsen til nye Biri Barneskole (tidl. Skrinnhagen og Biristrand kretser) og Snertingdal skolekrets er jevnstore. De er de to klart største skolekretsene i utstrekning. Det er allikevel stor forskjell i elevtall, med 252 elever ved Skrinnhagen/Biri barneskole, mot 135 elever ved barnetrinnet på Snertingdal skole. Denne forskjellen i elevtall skyldes at Biri tettsted ligger i Skrinnhagen/Biri barneskole krets.

Kartet nedafor viser hvor barn i barneskolealder bor i Gjøvik kommune. Vi ser som forventet at de langt fleste bor i eller i umiddelbar nærhet av Gjøvik by. Vi ser videre at det er relativt stor tetthet oppover Vardal forbi Bybrua, og ikke minst rundt Biri. Videre ser vi at bosettinga av barn er spredt, jevnt fordelt gjennom hele Snertingdalen.

Når man skal vurdere skolestruktur må man ta med i betraktning hvor tyngdepunktet av befolkningen bor, og avstander. Gjøvik by ligger helt i utkanten av kommunen, mot sør.

4. Ungdomsskolene i Gjøvik

Det er i dag 5 skolesteder i Gjøvik med ungdomstrinn, hvorav Vardal U og ungdomstrinnet på Kopperud er vedtatt slått sammen. Ungdomsskolene i Gjøvik har elevtall per 1. oktober 2022 som framgår av tabellen nedafor:

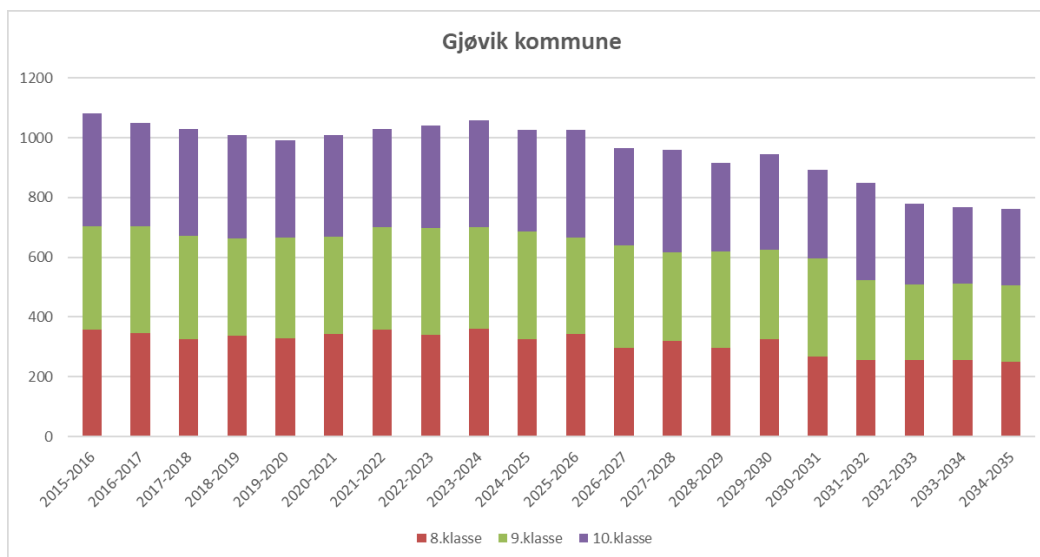
Skole	Elevtall	Barn bosatt i kretsen
Snertingdal Ungdomsskole	50	57
Biri Ungdomsskole	125	125
Bjørnsveen Ungdomsskole	284	297
Vardal Ungdomsskole	355	385
Kopperud Ungdomsskole	153	176
Sum	967	1040

NB: Elevtall i tabellen over er per 1. oktober 2022. Når det skiller seg fra tallet på antall barn bosatt i kretsen, skyldes det at en andel elever går i private skoler, og i annen skolekrets enn de bor.

4.1. Elevtallsutvikling

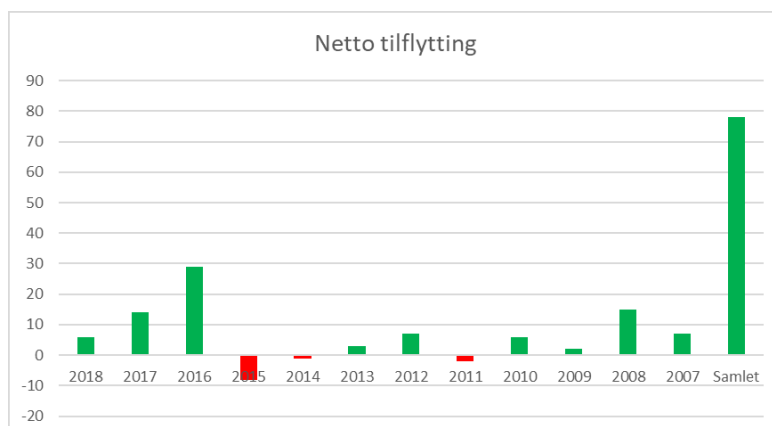
Ut fra framskriving av barnetall på det enkelte årskull, kan vi anslå elevtall på en ungdomsskole fram til skoleåret 2034 – 2035. Vi ser at barnetallet (ungdomsskole) i kommunen vil synke fra 1040 elever inneværende skoleår, til ca. 762 i skoleåret 2034 – 2035.

Det er verdt å merke seg at dette er ei rein framskriving. Den tar ikke hensyn til inn- og utflytting eller søknad til privatskoler.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	357	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257	250
9.klasse	346	357	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257
10.klasse	378	346	357	347	325	338	342	358	340	360	342	342	342	342	342	342	342	342	342	342
Totalt	1081	1050	1029	1010	991	1008	1040	1040	1058	1025	1024	981	1004	982	1011	952	939	939	941	934

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		250	
2020		257	
2019		255	
2018	249	255	6
2017	254	268	14
2016	298	327	29
2015	306	298	-8
2014	321	320	-1
2013	294	297	3
2012	335	342	7
2011	327	325	-2
2010	354	360	6
2009	338	340	2
2008	343	358	15
2007	335	342	7
Samlet			78

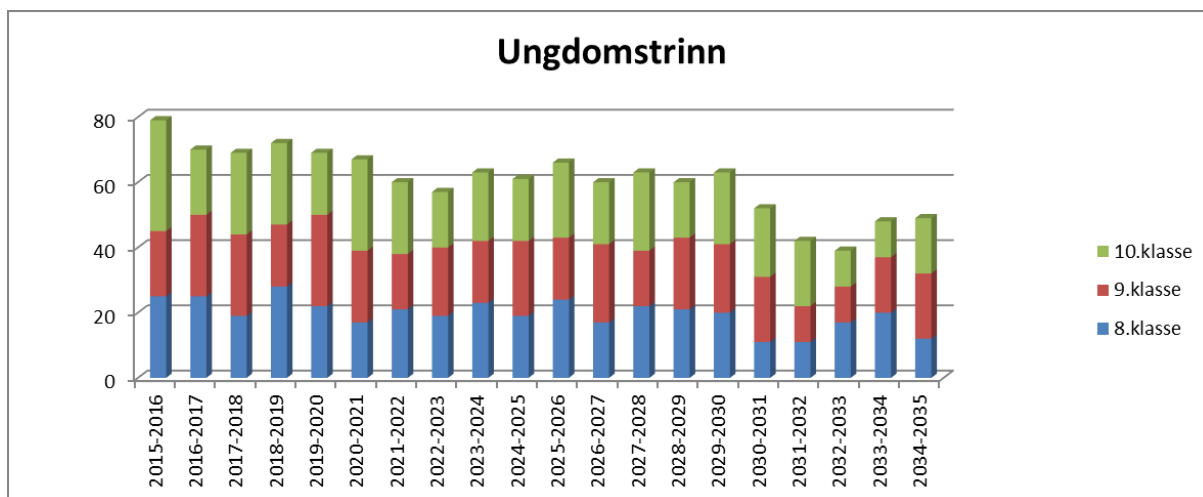
Forutsatt at det ikke skjer en vesentlig endring i netto tilflytting av barnefamilier til Gjøvik kommune, er det grunn til å mene at endringene i barnetall som framgår av framskrivingene viser samme tendens som man vil få i elevtall. Vi velger å sette inn tallene for netto tilflytting av barnefamilier for hver ungdomsskolekrets for å kunne ha tallgrunnlag for å kunne mene noe om presisjonen av elevtallsutviklinga basert på framskriving av barnetall.

Det foreligger et vedtak som sier at Vardal Ungdomsskole og ungdomstrinnet på Kopperud skole skal slås sammen. Vi velger å behandle disse ungdomsskolene hver for seg, all den tid de i skrivende stund fortsatt er egne enheter.

4.1.1. Snertingdal ungdomsskole

Snertingdal ungdomsskole er en del av Snertingdal kombinertskole, og dekker Snertingdal krets. Skolen ligger relativt sentralt i kretsen. De som har lengst veg til skolen bor øverst i Snertingdalen, mot kommunegrensa til Nordre Land, og har ca. 17 kilometer til skolen.

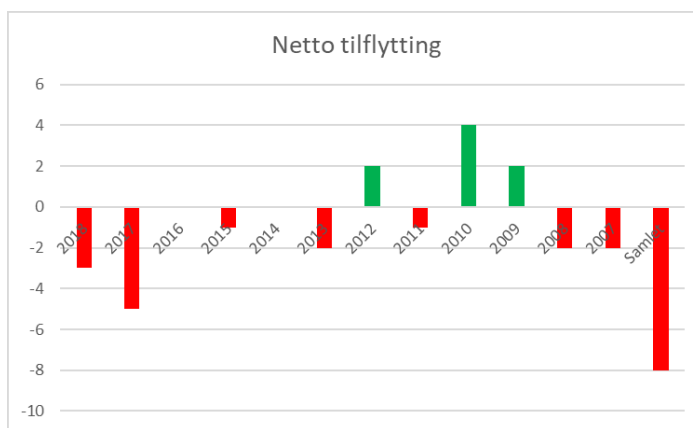
Per 1. oktober 2022 er det 50 elever ved Snertingdal Ungdomsskole. Vi ser av tabellen at elevtallet på sikt vil gå noe ned. Basert på framskriving av barnetall, vil det være nede i 39 elever skoleåret 2032-2033, for så å stige til 49 elever skoleåret 2034-2035.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	25	25	19	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17	20	12
9.klasse	20	25	25	19	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17	20
10.klasse	34	20	25	25	19	28	22	17	21	19	23	19	24	17	22	21	20	11	11	17
Sum U-trinn	79	70	69	72	69	67	60	57	63	61	66	60	63	60	63	52	42	39	48	49

Om vi ser på netto til/fracflytting i Snertingdal krets, og antar at trenden vi ser der ikke endrer seg vesentlig, er det ikke grunn til å anta at elevtallet vil bli høyere enn hva som framgår av framskrivinga. Fra 2019 til 2021 var det en netto fracflytting på 8 barn født i tidsrommet 2007 – 2018. Dette er små tall, og tilfeldigheter kan derfor spille en rolle. Vi kan derfor vanskelig si noe entydig om flyttemønster inn og ut av Snertingdal krets som følge av dette.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		12	
2020		20	
2019		17	
2018	14	11	-3
2017	16	11	-5
2016	20	20	0
2015	22	21	-1
2014	22	22	0
2013	19	17	-2
2012	22	24	2
2011	20	19	-1
2010	19	23	4
2009	17	19	2
2008	23	21	-2
2007	19	17	-2
Samlet			-8

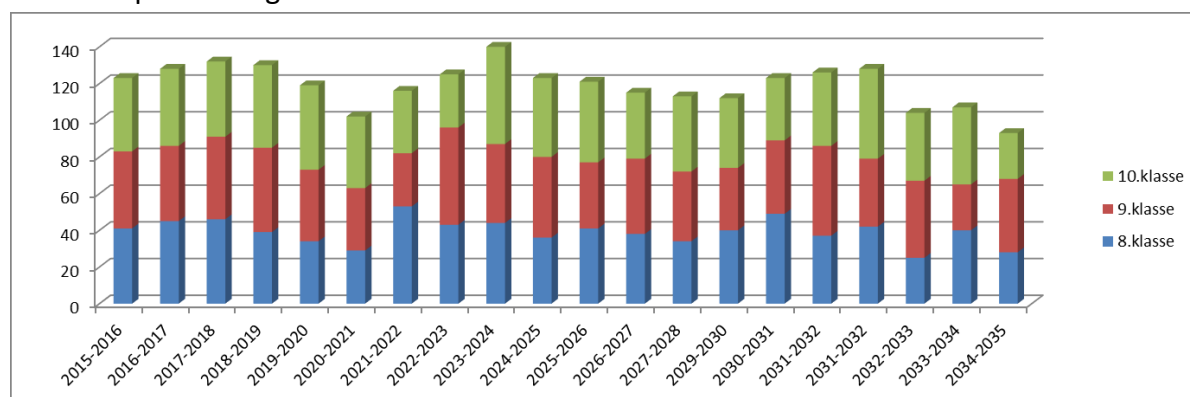

4.1.2. Biri Ungdomsskole

Biri Ungdomsskole er plassert i Biri sentrum. Den dekker den tidligere barneskolekretsen Biristrand, pluss Skrinnhagen og Redalen kretser. Fra ytterkant av kretsen, som er øverst i Biri Øverbygd, er det ca. 13 kilometer til skolen. Fra nordre del av tidligere Biristrand krets er det ca 12 km.

Per 1. oktober 2022 var det 125 elever ved Biri Ungdomsskole. Ut fra tabellen å dømme, ser vi at elevtallet vil ha noen svingninger, men gå gradvis sakte nedover. I arealdelen til gjeldende kommuneplan framgår det at det er tomtereserver til i overkant av 130 boliger i kretsen til Biri Ungdomsskole. Hoveddelen av disse arealene er i eller i nærheten av Biri sentrum.

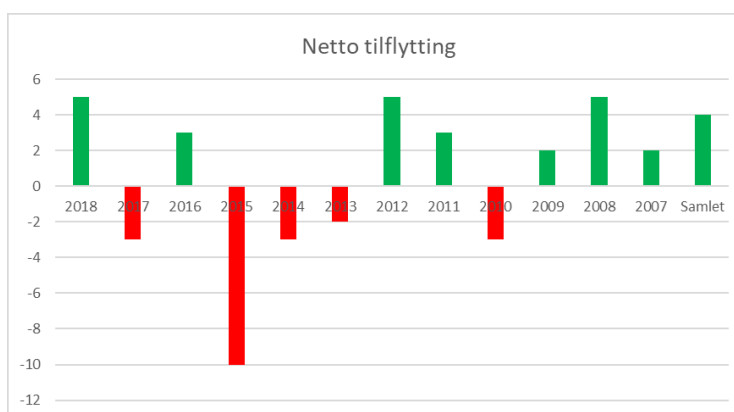
Det er knyttet en viss usikkerhet til befolkningsutviklinga i Biriområdet av flere grunner. Dersom det kommer på plass et sjukehus i eller ved Moelv, vil det etter alt å dømme gi ringvirkninger i form av økt bosetting i og ved Biri. Dette fordi Biri tettsted ligger nokså sentralt med tanke på å være bo- og pendlerregion til de tre Mjøsbyene Gjøvik, Lillehammer og Hamar. Framskrivinga i tabellen nedafor tar ikke høyde for dette, og bygger kun på barnetall per 27. august 2022.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	41	45	46	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25	40	28
9.klasse	42	41	45	46	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25	40
10.klasse	40	42	41	45	46	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25
Totalt	123	128	132	130	119	102	116	125	140	123	121	115	113	112	123	126	128	104	107	93

Det har de siste tre åra vært en netto fraflytting av barn i skolepliktig alder fra hhv Redalen barneskolekrets og tidligere Biristrand. Det har imidlertid i samme tidsrom vært en ganske klar tilflytting av barnefamilier inn i Skrinnhagen krets, nok til at tallene for Biri ungdomsskolekrets viser en svak netto tilflytting.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021			28
2020			40
2019			25
2018	37	42	5
2017	40	37	-3
2016	46	49	3
2015	50	40	-10
2014	37	34	-3
2013	40	38	-2
2012	36	41	5
2011	33	36	3
2010	47	44	-3
2009	41	43	2
2008	48	53	5
2007	27	29	2
Samlet			4

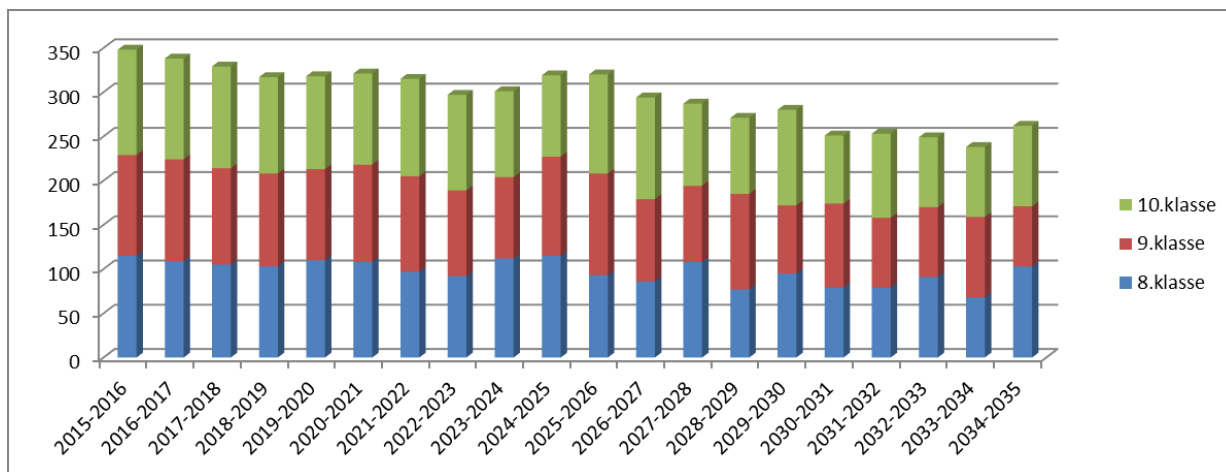

4.1.3. Bjørnsveen ungdomsskole

Bjørnsveen Ungdomsskole dekker barneskolekretsene Lundstein, Fredheim og Gjøvik. Skolen er plassert på samme tomt som Fredheim skole. Den lengste kjørestrekningen i kretsen for å komme til ungdomsskolen er fra nordvest i Lundstein krets ca. 16 kilometer, fra Gravåsvegen vest for Glæstadhøgda.

Per 1. oktober 2022 var det 284 elever ved Bjørnsveen ungdomsskole, 297 barn i ungdomsskolealder bodde i kretsen. I følge framskriving av elevtall kan vi forvente noe færre

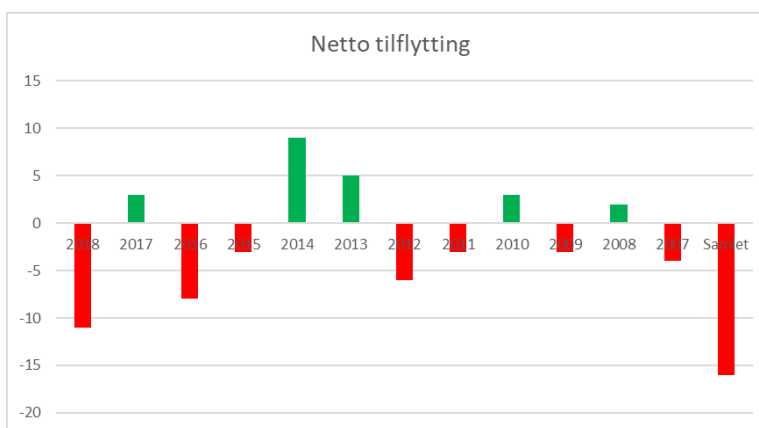
elever ved skolen i åra som kommer. Fra skoleåret 2025-2026 kan vi forvente en nedgang i elevtallet fram til 2033-2034, hvor framskrivinga viser 238 elever ved Bjørnsveen ungdomsskole, før det går noe opp igjen påfølgende skoleår, da barnekullet født i 2021 i Bjørnsveen krets er et stort kull.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	115	109	105	103	110	108	97	92	112	115	93	86	108	77	95	79	79	91	68	103
9.klasse	114	115	109	105	103	110	108	97	92	112	115	93	86	108	77	95	79	79	91	68
10.klasse	119	114	115	109	105	103	110	108	97	92	112	115	93	86	108	77	95	79	79	91
Totalt	348	338	329	317	318	321	315	297	301	319	320	294	287	271	280	251	253	249	238	262

De tre barneskolekretsene som dekker Bjørnsveen krets ser ut til å ha ganske ulike flyttemønstre av barnefamilier. I kraft av å være en typisk sentrums-krets, har det som forventet vært en tydelig trend at barnefamilier flytter ut av Gjøvik barneskolekrets, Lundstein krets ser ut til å ha netto tilnærmet null til/fracflytting av barnefamilier, mens Fredheim krets er den barneskolekretsen flest barnefamilier har flyttet til i perioden 2019 – 2021. Netto går dette omtrent i null, men et lite minus totalt. I kommuneplanens arealdel kan vi se at det er lagt opp til bygging av et betydelig antall boenheter i Bjørnsveen krets. Vi velger derfor å anta at elevtallesutviklinga ved Bjørnsveen ungdomsskole vil speile noenlunde tallene som vist i tabell og diagram over.

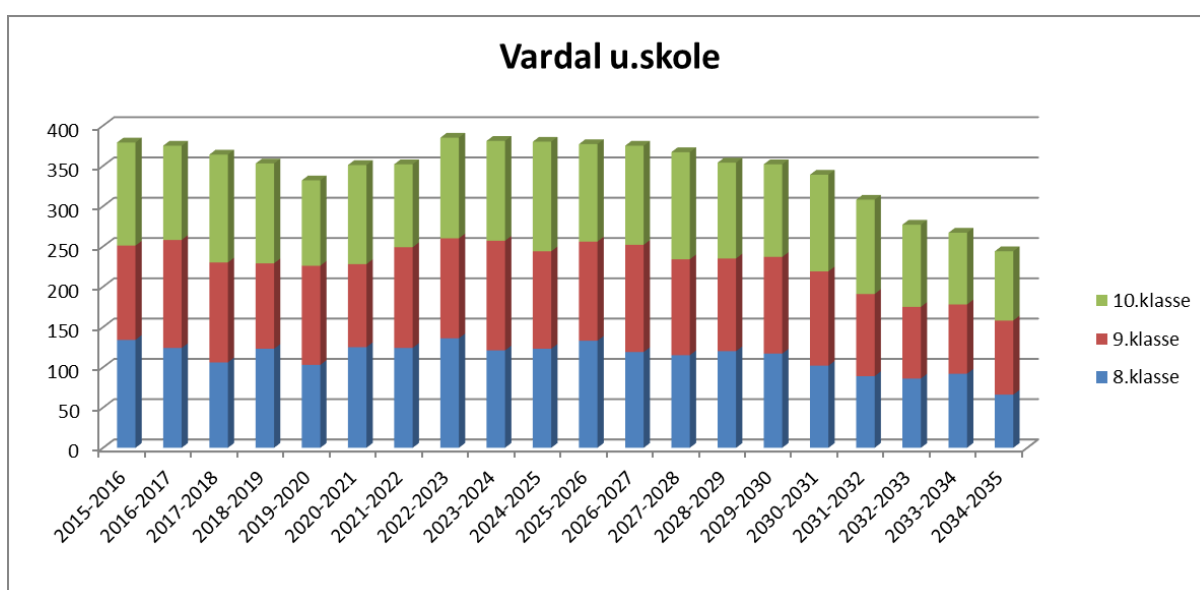
Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		103	
2020		68	
2019		91	
2018	90	79	-11
2017	76	79	3
2016	103	95	-8
2015	80	77	-3
2014	99	108	9
2013	81	86	5
2012	99	93	-6
2011	118	115	-3
2010	109	112	3
2009	95	92	-3
2008	95	97	2
2007	112	108	-4
Samlet			-16

4.1.4. Vardal ungdomsskole

Vardal ungdomsskolekrets dekker barneskolekretsene Vindingstad, Blomhaug og Grande. De elevene med lengst veg til ungdomsskolen, er bosatt i Grande barneskolekrets, lengst mot nordvest, i nærheten av kommunegrensa til Søndre Land, ved Landåsbygda. De elevene som bor ved Seval/Barlund/Skogheim, har i overkant av 17 kilometer til Vardal Ungdomsskole.

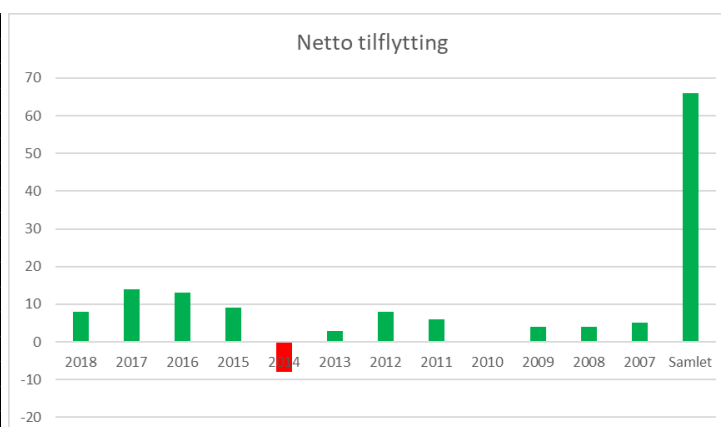
1. oktober 2022 var det 355 elever ved skolen, 385 barn i ungdomsskolealder bodde i kretsen. Framskriving av elevtall tilsier at skolen vil ha en relativt markant nedgang i elevtall fram til skoleåret 2034 – 2035, når det vil være ca 244 barn i ungdomsskolealder i kretsen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	134	124	106	123	103	125	124	136	121	123	133	119	115	120	117	102	89	86	92	66
9.klasse	117	134	124	106	123	103	125	124	136	121	123	133	119	115	120	117	102	89	86	92
10.klasse	128	117	134	124	106	123	103	125	124	136	121	123	133	119	115	120	117	102	89	86
Totalt	379	375	364	353	332	351	352	385	381	380	377	375	367	354	352	339	308	277	267	244

De tre barneskolekretsene som dekker Vardal Ungdomsskolekrets har alle hatt en viss netto tilflytting av barnefamilier fra 2019 – 2021. Om vi antar at dette er representativt for kretsen over tid, vil nedgangen i elevtall vil bli noe mindre enn det som framgår av framskrevet elevtall. Særlig i Grande og Blomhaug krets forventes det bygging av boliger som normalt tiltrekker barnefamilier, men til en viss grad også i Vindingstad krets. Om vi trekker snittet av tilflytting av barn for hver årsklasse per år, og antar at snittet er representativt fram til disse tre kullene 2016 - 2018 fyller Vardal Ungdomsskole, vil elevtallet trulig være noe høyere enn rein framskriving skulle tilsi, anslagsvis i underkant av 300 elever i 2034 – 2035. *Det er viktig å merke seg at til/fraflytting innebærer en stor grad av usikkerhet.*

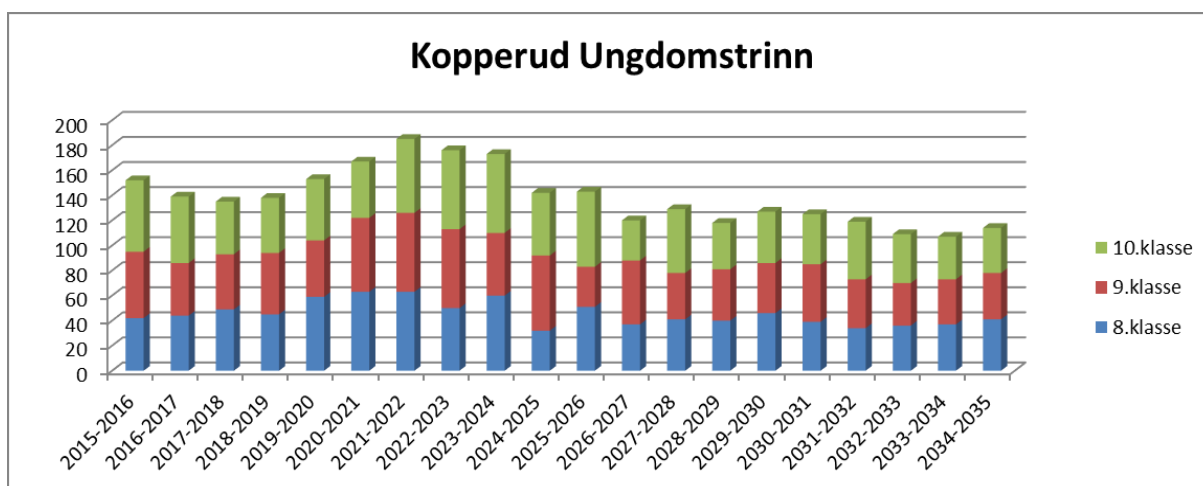
Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		66	
2020		92	
2019		86	
2018	81	89	8
2017	88	102	14
2016	104	117	13
2015	111	120	9
2014	123	115	-8
2013	116	119	3
2012	125	133	8
2011	117	123	6
2010	121	121	0
2009	132	136	4
2008	120	124	4
2007	120	125	5
Samlet			66

4.1.5. Kopperud Ungdomsskole

Ungdomstrinnet på Kopperud skole er en del av Kopperud skole, og dekker kun Kopperud krets. Dette er den klart minste ungdomsskolekretsen i utstrekning. Ingen har særlig over 3 kilometer fra hjemmet til skolen. Elevtallet var på 153 elever 1. oktober 2022, det bodde 176 barn i ungdomsskolealder i kretsen. Skoglundfeltet er et boligfelt der mange barnefamilier bosatte seg for noen år sida. Barn i disse familiene er nå elever i ved skolen. En kjent effekt som ofte oppstår i relativt nyetablerte boligfelt, er den såkalte pukkeeffekten. Mange barn

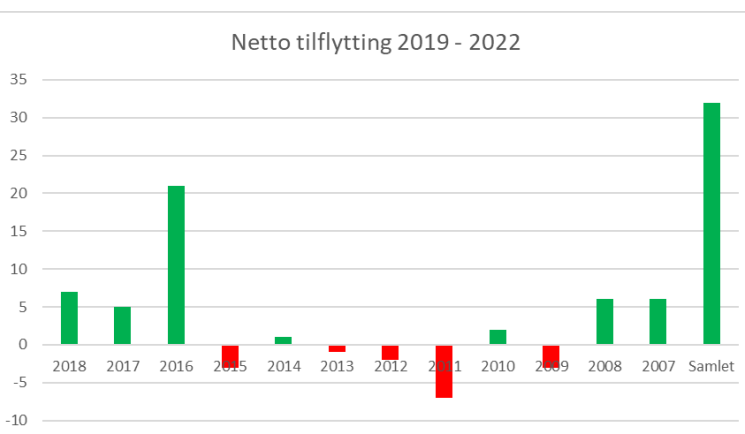
blir født på relativt få år etter etablering av boligfeltet. Disse kommer i skolepliktig alder omtrent samtidig, noe som i vesentlig grad påvirker elevtallet på nærskolen i noen år, før det normaliserer seg noen år etter. Av søylediagrammet ser vi at ungdomstrinnet på Kopperud er midt i en slik pukkeeffekt i skoleårene fra 2021-2022, til skoleåret 2023-2024. Elevtallet forventes da å gå en god del ned på relativt kort tid før det normaliserer seg. Framskrivning av elevtall tilsier et elevtall på 114 elever skoleåret 2034 – 2035. Denne pukkeeffekten har vist seg på barnetrinnet, som har gått ned med ca. 80 elever fra skoleåret 2016-2017, til inneværende skoleår, og forventes å synke ytterligere.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	42	44	49	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36	37	41
9.klasse	53	42	44	49	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36	37
10.klasse	57	53	42	44	49	45	59	63	63	50	60	32	51	37	41	40	46	39	34	36
Sum U-trinn	152	139	135	138	153	167	185	176	173	142	143	120	129	118	127	125	119	109	107	114

Tallene på til- og fraflytting viser imidlertid at det flytter en god del barnefamilier inn i kretsen. Det underbygges av at det fortsatt bygges nye boliger i området, om enn i mindre grad enn for noen år sida. Som det framgår av tabell og diagrammer, er det stor variasjon mellom årskullene. Dette gjør at det i tillegg til å være et begrenset utvalg av barn totalt, og at tallene er over ei begrenset tid, hviler stor usikkerhet rundt tallene. Men, om vi våger å anta at de viser en trend, kan det tyde på at elevtallet kanskje kan være noe høyere i 2032-2035 enn rein framskrivning av barnetall tilsier, kanskje opp mot 25 elever mer, altså et elevtall på i underkant av 140 om samme tendens fortsetter fram til skoleåret 2034-2035.

Fødselsår	Per 2019	Per 2022	Differanse
2021		41	
2020		37	
2019		36	
2018	27	34	7
2017	34	39	5
2016	25	46	21
2015	43	40	-3
2014	40	41	1
2013	38	37	-1
2012	53	51	-2
2011	39	32	-7
2010	58	60	2
2009	53	50	-3
2008	57	63	6
2007	57	63	6
Samlet			32

5. Om skolebyggene

5.1. Redalen skole

Brutto areal : 1181m²

Tomteareal: 1600m²

Byggeår: 1961/1983

Skolen ligger i skrånede terreng m/asfaltert skolegård.

Fotballbane på oversiden av skolen og asfaltert håndballbane med store lekeområder i skjermet miljø. Skolen er bygget i 1961

etter datidens krav og forskrifter noe som byr på problemer med dagens krav både på inneklima og universell utforming.

Det finnes ikke ventilasjonsanlegg i undervisningsbygget, bare avtrekksanlegg.

Undervisningsbygget er i 2 plan og toalettanlegget er i u.etg. Bygget mangler heis, noe som forårsaker at bygget er lite tilgjengelig for alle. Skolen har elektrisk oppvarming.

Bygget er preget av slitte overflater og trenger oppgradering på de innvendige overflatene. Skolebygget er lite egnet til ombygging da det er lite fleksible løsninger i bygget med dårlige trappeløsninger.

Skolen har frittstående gymsal med garderobeanlegg som i tillegg brukes av Redalen IL.

Gymsalen er nylig pusset opp. Garderobeanleggene bærer preg av å være bygd for ei annen tid. Gymsalbygget har til dels betydelige settingsskader i østre del.

Omfanget av nødvendig påkost for å få et moderne og godt skolebygg for, og som tilfredsstillende UU-krav (krav til universell utforming) er omfattende, og vurderes til ikke å være hensiktsmessig.

5.2. Blomhaug skole

Brutto areal: 6550m²

Tomteareal: 13000m²

Byggeår: 1954/1956/1969/1971/1999

Skolen har stor flat tomt med store uteområder med lekeapparater, ballslette, og håndballbane på asfaltert gårdsplass. Skolen er bygget i flere trinn (1954 – 1999) og har 5 separate bygg. Det ble foretatt en stor ombygging/rehabilitering på deler av bygningsmassen i 1999. Alle byggene ble ikke rehabilitert, noe som gjør at skolen har varierende kvalitet på tilstand.

Skolen har flere avvik på universell utforming, særlig på gymbygget(E-bygget) da garderobeanlegget er plassert i u.etg (tilfluktsrom) og ikke har heis. Inngangen til gymsalen er også problematisk da det er trapper for å komme inn. Manglende tilgang på grupperom er en stor utfordring for skolen.

Noen av byggene er tilknyttet fjernvarmenettet og har vannbåren varme.

B-bygget er fra 1970 tallet og er i dårlig tilstand og modent for riving/rehabilitering.

D-bygget(SFO) er fra 1950 og mangler blant annet ventilasjonsanlegg. Bygget er blitt ombygget innvendig flere ganger for å finne gode løsninger, men bygget er modent for riving og nybygg som tilfredsstiller dagens krav.

5.3. Grande skole

Brutto areal: 4134m²

Tomteareal: 17950m²

Byggeår: 1956/1964/1975/2000

Skolen ligger i skrånede terreng med store uteområder med lekeapparater, gras, ballslette, og håndballbane på asfaltert gårdsplass. Skolen har blitt påbygd flere ganger og har vannbårent

varmeanlegg med egen elektrokjel. Av større vedlikeholdsoppgaver er det etter hvert behov for utskifting av vinduer og innvendige dører som ikke ble skiftet ved ombyggingen i 2000.

Skolen er ellers godt vedlikeholdt og tomte gir muligheter for utvidelser i form av tilbygg/nybygg.

Gamlebygget med administrasjon mangler heis noe som gjør at tilgjengeligheten er begrenset da skolens heis er i plassert i siste byggetrinn.

Ventilasjonsanleggene er siden siste byggetrinn (2000) så utskifting av disse kan bli nødvendig i et 10-års perspektiv.

5.4. Fredheim skole

Brutto areal: 3500m²

Tomteareal: 4800m²

Byggeår: 1972/2004/2009/2015

Skoleanlegget

Skolen har blitt påbygd med modulbygg i 2 etapper de siste årene på grunn av plassmangel og dårlig innemiljø. Modulbygget mot sør framstår som ikke særlig

godt egnet som skolelokale, grunnet rommenes areal og utforming. Modulbyggene har spist opp mye av utearealet slik at dette har blitt veldig redusert for barneskolen.

Plan 1 i skolebygget ble totalrehabilitert i 2015 med ombygging og nye tekniske anlegg.

Skolen har vannbårent varmeanlegg som er tilknyttet fjernvarmenettet. Det er utført flere større vedlikeholdsjobber med nytt tak, nye vinduer, og på innvendige overflater de siste årene. Nye ventilasjonsaggregater ble også installert i 2021.

Skolen bruker areal til undervisning i Tranberghallen for 1.trinn. Disse arealene har dårlig tilgang og kapasitet på toalettanlegg, da disse også brukes som publikumstoiletter til idrettshallen.

Det er sterkt behov for nytt, tidsmessig skolebygg for Fredheim skole.

5.5. Gjøvik skole

Brutto areal: 5747m²

Tomteareal: 4950m²

Byggeår:

1903/1965/1988/2007

Skolen ble

totalrehabilitert/ombygd i

2007. Bygg B ble ikke

totalrehabilitert, men bare
nødvendig oppgradering.

Hovedbygget har størst utfordring med å løse akustikk/etterklang i enkelte områder.

Tilstanden på byggene er vedlikeholdsmessig tilfredsstillende, men utfordrende med løsningene i gamle bygg (A-B-bygg), ikke minst med bevegelser i golvsammenføyningene, som gir sprekker i golvbelegget. Undervisningsrommene i de to øverste etasjene, for 4.-7.trinn er utformet slik at det er ett stort undervisningsrom på ca. 125-130 kvm, med tre tilstøtende Grupperom. Det kan være utfordrende med de store undervisningsrommene, da de er lange og smale. Det gjør at det kan være vanskelig å høre hva som blir sagt når man sitter bakerst, lengst fra læreren. Fra skolens side er det ønskelig å dele disse store rommene i to. Til tross for de store rommene, er de ikke utstyrt med lydutfjævningsanlegg, noe som har sin kostnad, ikke minst for stemmebruk fra lærerne. Skolen har vannbårent varmeanlegg tilknyttet fjernvarmenettet.

5.6. Lundstein skole

Brutto areal: 1612m²

Tomteareal: 10000m²

Byggeår: 2012

Lundstein skole er en relativt ny og moderne som ble tatt i bruk i 2012 og har en god tilstand. Skolen ligger i skrånede terreng med store uteområder. Skolen har vannbårent varmeanlegg med varmepumper fra borehull.

Det er ikke behov for vesentlige påkostninger på Lundstein skole.

5.7. Snertingdal skole

Brutto areal.: 3800m²

Tomteareal: 23775m²

Byggeår: 2007

Skolen er relativt nybygd, og åpnet i 2007 og tilfredsstiller dagens krav til skolebygg. Noen rominndelinger, ikke minst ved SFO og 1.trinnsarealet har behov for endring på sikt.

Det er utfordringer med å løse støyproblemer grunnet valg av

arkitektløsninger i undervisningsbygget. Dette gjelder særlig i forbindelse med SFO og «storstua» med tilstøtende arealer. Dette krever oppgraderinger og ombygginger. Arealene er plaget av lydsmitte mellom rom og dårlig akustiske løsninger.

Skolen har egen svømmehall og gymsal i den gamle delen av skolen som ble beholdt og oppgradert. Det er kun tre garderober som er knyttet til gymsal og svømmehall på deling. Det vil gi utfordringer og problemer dersom svømmehallen skal leies ut på dagtid samtidig som gymsalen er i bruk. Skolen har vannbårent varmeanlegg med varmepumpe fra egne borehull.

5.8. Kopperud skole

Brutto areal: 6407m²

Tomteareal: 12524m²

Byggeår: 1975/1982/1997

Skolen består av 3 bygninger. Noen fløyer er rehabilitert, mens det er flere som ikke er oppgradert. Dette gjelder spesielt bygg for små- og mellomtrinnet m/administrasjon.

SFO har blitt etablert og tilpasset i barnetrinnet med små tilpasninger som gjør dette utfordrende og lite egnet på grunn av mangel på areal. Det er særlige utfordringer knyttet til matservering i SFO, da hovedrom og matservering er i en passasje/gang. Det har i tillegg blitt utført flere tiltak i byggene for å tilfredsstille kravene til universell utforming. Organiseringen av skolebyggene gjør det vanskelig å tilpasse til dagens undervisning på en rasjonell arealmessig måte. Skolen har bare elektrisk oppvarming. Kopperud skole har egen svømmehall. Byggene har kontinuerlig blitt vedlikeholdt med større vedlikeholdstiltak, taktekking, ventilasjonsanlegg, fasader, solskjerming, utearealer, mm.

Det er behov for vesentlige oppgraderinger av skolebygget.

5.9. Vindingstad skole

Brutto areal: 4631m²

Tomteareal: 14820m²

Byggeår: 2004

Skolen ligger i et skrånende terreng på en stor tomt med asfaltert gårdsplass og gode utearealer med lekeapparater, håndballbane og fotballbane.

Skolen var ny i 2004 og er godt vedlikeholdt. De største utfordringene er støyp problemer i enkelte arealer med lydsmitte mellom rom og ikke gode nok akustiske løsninger. Det er utfordringer knyttet til lagerplass og til tilgang til spesialrom.

Skolen har vannbårent varmeanlegg og er tilknyttet fjernvarme.

5.10. Biri Ungdomsskole

Brutto areal: 4050m²

Tomteareal: 15728m²

Byggeår: 2012

Skolen er nybygd og åpnet i 2012 og tilfredsstiller dagens krav til skolebygg. Skolen har gymsal og egen svømmehall, men kun tre garderober, noe som gjør samtidig bruk av svømmehall og gymsal vanskelig. Skolen har vannbårent varmeanlegg og er tilknyttet et lokalt fjernvarmeanlegg (Planteskolen). Det er opparbeidet nytt uteområde som del av byggeprosjektet med nye Biri barneskole.

5.11. Vardal Ungdomsskole

Brutto areal: 3800 m²

Tomteareal: 10180 m²

Byggeår : 1965/1997/2007

Skolen ligger på en stor flat tomt med egen håndballbane, asfaltert gårdsplass og store grasarealer. Skolen ble bygget i 1965 med ombygging/rehabilitering på slutten av 1990 tallet. Skolen fikk et eget modulbygg i 2007 med spesialrom. Skolens svømmehall ble avviklet tidlig på 2000 tallet og ble ombygget til auditorium. Skolen har lave takhøyder og lite fleksible løsninger til ombygginger.

Gymsalen, garderobeanlegget, toalettanlegg og administrasjon er plassert slik at bygget har krav på heis, slik at dette er et avvik . Det er i dag montert en trappeheis som et supplement, men det er en veldig dårlig løsning på en så stor skole. Skolen mangler i tillegg HC toaletter.

Skolen har elektrisk oppvarming noe som forårsaker store energikostnader med dagens priser. Ventilasjonsanlegget er fra slutten av 90-tallet og teknisk levetid på sånne anlegg begynner å nærme seg slutt. Utskifting av slike anlegg påvirker mye av innvendige himlinger og overflater, noe som gjør at dette er større investeringer hvis kanalnettet må skiftes.

Andre større investeringer i nærmeste framtid er oppgradering av toalettanlegget, oppgradering av tekniske anlegg, utskifting av utvendig tak og forbedring av tilgjengeligheten for alle(universell utforming).

Det er vedtatt sammenslåing av Kopperud ungdomstrinn og Vardal Ungdomsskole, med et nytt skolebygg beliggende i nærheten av dagens Vardal Ungdomsskole.

5.12 Bjørnsveen Ungdomsskole

Brutto areal: 4550m²

Tomteareal: 4800m²

Byggeår: 2010

Skolen er relativt nybygd og åpnet i 2010 og tilfredsstillende dagens krav til skolebygg. Skolen har egen svømmehall. Skolen har vannbårent varmeanlegg og er tilknyttet fjernvarmeanlegg.

Tomta har utfordringer med gode utearealer i front av skolen og parkeringsmuligheter for besøkende og ansatte til skoleanlegget (Fredheim – Tranberghallen - Bjørnsveen).

6. Vurderinger i et pedagogisk perspektiv

Vi vil i dette avsnittet se på hvilke pedagogiske muligheter og utfordringer det ligger i ulike organisasjonsmodeller for skolene i Gjøvik kommune.

6.1. Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet

Kvalitet i skolen er et omdiskutert begrep. Man kan gjerne dele det opp i *resultatkvalitet* og *prosesskvalitet*.

Med resultatkvalitet menes elevenes tilegnelse av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Tradisjonelt sett er det mest fokus på elevenes tilegnelse av kunnskap. Resultater fra nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har vært tillagt til dels stor vekt. Politisk har dette ofte vært synonymt med kvalitet. Det har også kommet inn et målingsparameter som er kalt skolebidragsindikator. Dette er en utregning foretatt av SSB der testresultater holdes opp mot og justeres for andre parametere som man veit har betydning for elevenes skoleprestasjoner, som for eksempel sosiokulturell og sosioøkonomisk bakgrunn. Derved mener SSB at skolebidragsindikatoren gir et bilde av elevenes læringsutbytte som skolen direkte har bidratt til. De mener derved at dette kan være et bedre mål på resultatkvalitet enn enkeltresultater av enkeltstående tester, som for eksempel nasjonale prøver.

Prosesskvalitet er en betegnelse for kjennetegn ved arbeidet i skole, innholdet i opplæringa, undervisningsmetoder, bruk av lærernes kompetanse, og sjølvve læringsmiljøet. I noen grad blir dette målt gjennom sentralt organiserte brukerundersøkelser som for eksempel elevundersøkelsen.

Som det er redegjort nærmere for i eget avsnitt, er det gjort noen forsøk på sammenligninger mellom store og små skoler både i Norge og i andre land. Disse tyder på at størrelsen på skolen aleine ikke er avgjørende for verken resultatkvalitet eller prosesskvalitet.

6.2. Kompetansekrav

6.2.1. Tilsetting

De som blir ansatt i en undervisningsstilling på barnetrinnet må ha en av disse utdanningene:

- Grunnskolelærerutdanning for 1.-7. årstrinn
- Grunnskolelærerutdanning for 5.-10 årstrinn (kan bare tilsettes på 5.-7. årstrinn)
- Allmennlærerutdanning
- Faglærerutdanning i praktiske og/eller estetiske fag
- Treårig lærerutdanning for tospråklige lærere
- Førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning og minst 60 studiepoeng videreutdanning (kan bare tilsettes på 1.-4.trinn)

- Førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning med spesialpedagogisk utdanning som tilsvarer minst 60 studiepoeng. Dette gjelder når hovedoppgaven er spesialundervisning, eller hvis behovet til elevene gjøre slik utdanning ønskelig.
- Yrkesfaglærerutdanning (kan bære tilsettes på 5.-7. årstrinn)
- Universitets- og høgskoleutdanning og PPU (kan bare tilsettes på 5.-7. årstrinn). Dette gjelder for eksempel de med førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning med tilleggsutdanning tilsvarende minst 240 studiepoeng, inklusive pedagogisk utdanning, med minst 30 studiepoeng relevant utdanning i fag/på fagområdet.

For tilsetting i ungdomsskole, må man ha en av disse utdanningene:

- Grunnskolelærer 5.-10. årstrinn
- Allmennlærerutdanning
- Faglærerutdanning
- Yrkesfaglærerutdanning
- Universitets- og høgskoleutdanning som samlet utgjør minst 240 studiepoeng inkludert pedagogisk utdanning, eksempelvis PPU. Dette gjelder for undervisning i fag hvor vedkommende har minst 30 studiepoeng relevant utdanning. Denne bestemmelsen kan også omfatte grunnskolelærerutdanning for 1.-7. trinn eller femårig lektorutdanning, dersom kravet om minst 30 studiepoeng relevant utdanning er oppfylt.
- Treårig utdanning for tospråklige lærere
- Førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning med spesialpedagogisk utdanning som tilsvarer minst 60 studiepoeng. Dette gjelder når hovedoppgaven er spesialundervisning, eller hvis behovet til elevene gjør slik utdanning ønskelig.

6.2.2. Undervise i fag

I barneskolen skal de som skal undervise i

- Norsk
- Samisk
- Engelsk
- Matematikk
- Særskilt norskopplæring
- Norsk for elever med samisk som førstespråk
- Norsk tegnspråk
- Engelsk for hørselshemmede
- Norsk for hørselshemmede

ha 30 studiepoeng eller mer som er relevante for det aktuelle fag. De som var ferdig utdannet og kvalifiserte for tilsetting før 1. januar 2014, eller som seinere har fullført allmennlærerutdanningen, har dispensasjon fra kravet om 30 relevante studiepoeng fram til

1. august 2025. I andre fag enn de ovenfor nevnte er det ikke krav til relevante studiepoeng. Ordinært handler dette for skolene i Gjøvik kommune om fagene norsk, engelsk, matematikk og særskilt norskopplæring. For andre fag er det ikke krav til relevante studiepoeng.

Lærere som underviser på ungdomstrinnet, og som skal undervise i

- Norsk
- Samisk
- Engelsk
- Matematikk
- Fordypning i norsk
- Fordypning i engelsk
- Særskilt norskopplæring
- Norsk for elever med samisk som førstespråk
- Norsk tegnspråk
- Norsk for hørselshemmede
- Engelsk for hørselshemmede

skal ha 60 studiepoeng som er relevante for faget. De som var ferdig utdannet og kvalifiserte for tilsetting før 1. januar 2014, eller som seinere har fullført allmennlærerutdanninga, har dispensasjon fra kravet om 60 relevante studiepoeng fram til 1. august 2025.

Kravet gjelder alle, uansett når vedkommende er utdannet.

De som skal undervise i fag som ikke står listet opp over, skal ha 30 relevante studiepoeng. Kravet om 30 studiepoeng gjelder bare for fast tilsatte lærere som er utdannet etter 1. januar 2014.

6.3. Oppfyllelse av kompetansekravene

Stortingsmelding nr 28 (2015-2016) sier følgende:

«Nøkkelen til å løfte elevenes kunnskap og læring er satse på lærernes kompetanse, det profesjonelle lagarbeidet på skolene og tydelig skoleledelse og skoleeierskap.»

Det er skoleeiers ansvar å tilsette lærer med nødvendig kompetanse for å undervise i fagene, slik at skolenes kompetansebehov dekkes totalt sett.

Det vanligste som nyutdannet fra grunnskolelærerutdanning for 1.-7. årstrinn, er at man oppfyller kravene til studiepoeng i ett eller to av de ovennevnte fagene. Det betyr at man som lærer ikke kan undervise i alle eller de fleste fag i samme elevgruppe, slik man kunne tidligere da allmennlærere var det man mente var best for elevene. Dette setter andre krav til tilsettinger enn tidligere. Det kan derfor bli vanskeligere å kunne både tilby full stilling til alle som ønsker det, samtidig som man oppfyller kompetansekravene ved de minste skolene.

6.3.1. Barneskolene i Gjøvik.

De aller fleste som underviser i norsk, matematikk og engelsk i barneskolene i Gjøvik skoleåret 2022-2023 oppfyller de satte kompetansekravene. Det er ingen vesentlig forskjell på de små og de store skolene når det gjelder andel lærere som underviser i ett eller flere av de tre fagene og som ikke oppfyller kompetansekravene. Basert på lærernes kompetanse i de tre nevnte fagene, kan man hevde at elevene i barneskolene i Gjøvik har et likeverdig opplæringstilbud.

6.3.2. Ungdomsskolene i Gjøvik

Tabellen under viser sammenhengen mellom antall lærere som underviser i faget, og hvor mange som oppfyller kompetansekravene i hhv norsk, matematikk og engelsk.

	Minst 60 stp. i faget	30-59 stp. i faget	0-29 stp i faget	Ant. lærere som underviser i faget
	Snertingdal U			
Norsk	1	1	0	2
Matematikk	2	0	0	2
Engelsk	1	1	0	2
	Biri U			
Norsk	3	0	0	3
Matematikk	5	0	0	5
Engelsk	3	0	0	3
	Bjørnsveen			
Norsk	11	0	0	11
Matematikk	7	5	0	12
Engelsk	9	0	0	9
	Vardal			
Norsk	8	6	0	14
Matematikk	7	6	1	14
Engelsk	7	1	0	8
	Kopperud U			
Norsk	3	2	0	5
Matematikk	5	0	0	5
Engelsk	3	0	0	3

På generelt basis vil være vanskeligere å oppfylle kompetansekravene i fagene for alle elever på en liten skole enn på en større skole. Mulighetene for å oppfylle kompetansekravene øker med antall ansatte.

I ungdomsskolene plikter man å tilby ett eller flere av følgende språkfag: Tysk, fransk, spansk, italiensk eller russisk. Utvalget av annet fremmedspråk vil være større på en skole av en viss størrelse, av den grunn at det er flere ansatte, og man har mulighet for å danne et

fagmiljø innen språk. Tabellen nedafor viser hvilke fremmedspråk ut over engelsk som tilbys ved ungdomsskolene i Gjøvik.

Skole	Tysk	Fransk	Spansk	Andre
Snertingdal u			X	
Biri u	X			
Bjørnsveen u	X	X	X	
Vardal u	X	X	X	
Kopperud u	X		X	

På Snertingdal og Biri tilbys kun ett fremmedspråk i tillegg til engelsk. På de to største ungdomsskolene, hhv Bjørnsveen og Vardal kan elevene velge mellom tre fremmedspråk. Det er flere lærere på disse to skolene. Da vil det også være større variasjon i fagkompetansen de besitter, noe som igjen utgjør for forskjellen som framgår av tabellen.

Med bakgrunn i oppfyllelse av kompetansekravene i norsk, matematikk og engelsk, utvalg av valgfag å velge i, samt utvalg av andre fremmedspråk, er det nærliggende å hevde at elevene ved de ulike ungdomsskolene i Gjøvik kommune ikke har et likeverdig opplæringstilbud.

Det er verdt å peke på at kompetansekravene ble innført fra 1. januar 2014, for lærere utdannet etter 1. januar 2014. Den 15. juni 2015 vedtok Stortinget endringer i opplæringslovens § 10-2, som blant annet medførte at kompetansekravene som utgangspunkt skulle gjelde alle fast ansatte lærer, uansett utdanningstidspunkt. Lovendringen fikk altså tilbakevirkende kraft. I desember 2016 vedtok Stortinget igjen en lovendring, som gir lærer utdannet før 1. januar 2014, eller som seinere har bestått allmennlærerutdanningen, en tidsbegrenset dispensasjon fra kravene til relevant kompetanse for å undervise i det enkelte fag. Dispensasjonen gjelder fram til 1. august 2025. Opplæringslovens § 10-2 fjerde ledd peker på at det er mulig for skoleeier å fravike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag dersom skolen ikke har nok kvalifisert undervisningspersonale i faget. Det er en forutsetning at fagene er fordelt mellom lærer slik at kravene kan bli fylt i størst mulig grad.

7. Organisatorisk perspektiv

Det organisatoriske perspektivet handler om fleksibel og robust organisering, etablering og opprettholdelse av robuste fagmiljøer og støttefunksjoner, holdt opp mot elevtallsutvikling.

Faglighet handler om å bygge gode og sterke fagmiljøer til beste for elever og ansatte over tid. Skolen forutsettes å ha et personale som dekker kompetansekravene gitt i lov og forskrift. For at dette skal ha effekt på elevenes læring, er det en forutsetning at elevene møter fagligheten i sin daglige opplæring. For at en skole skal kunne beholde og videreutvikle sin faglige profesjonalitet, forutsettes det et tilstrekkelig stort fagmiljø knyttet opp mot hvert trinn. Forutsetningen for et slikt fagmiljø er et tilstrekkelig stort og stabilt

elevgrunnlag over tid, da det i sin tur vil føre til et tilstrekkelig antall lærere kvalifisert for oppgaven. Om man forutsetter, slik Storting og regjering har gjort da de vedtok kompetansereformen, at faglig dybde gir grunnlag for god undervisning, vil elevenes læringsutbytte i fagene bli bedre med økt faglighet innad i lærerpersonalet. Det vil være vesentlig lettere å ha gode og robuste fagmiljøer i personalet i et kollegium av en viss størrelse enn i et lite kollegium. Ikke minst vil dette gjelde innafor spesialpedagogikk. Det vil være lettere organisatorisk å få til at elever med rett til spesialundervisning får dette av spesialpedagoger i en skole med en viss størrelse enn på de små skolene.

En skole har behov for støttefunksjoner knyttet til seg. Dette kan være funksjoner som helsesjukepleier, PPT osv. Tilstedeværelsen ved en stor skole vil kunne bli vesentlig større for disse funksjonene enn ved helt små skoler. Man vil også lettere kunne forsvare spesialfunksjoner som eksempelvis miljøterapeut, spes.ped.koordinator osv. ved større skoler.

8. Vurderinger i et økonomisk perspektiv

I dette avsnittet vurderer vi forskjeller i kostnader knyttet til antall skolesteder i Gjøvik kommune. Det legges først og fremst vekt på lønnskostnader knyttet til ansatte ved skolene, men også litt på kostnader til skoleskyss, og driftskostnader knyttet til bygg.

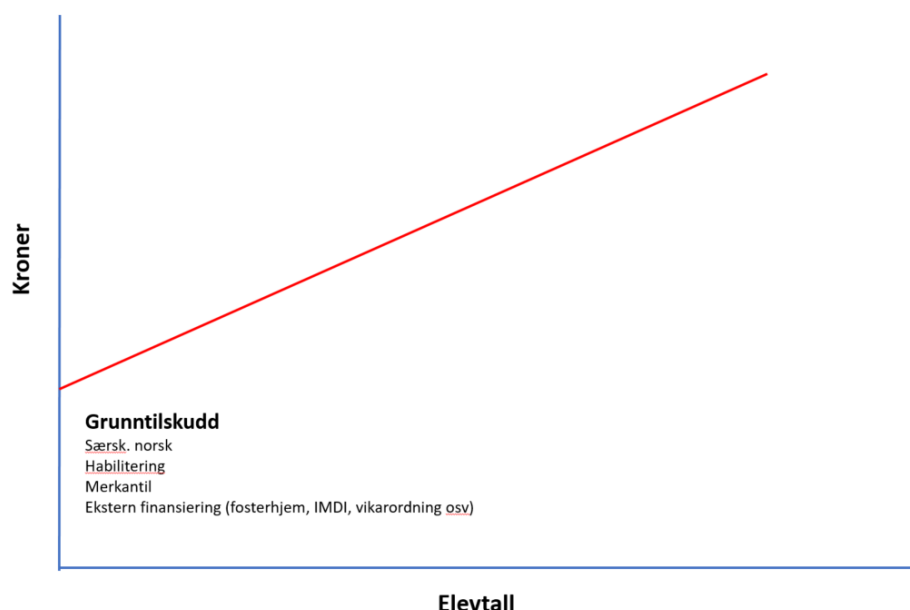
8.1. Prinsipper for ressursberegning til skolene

Det fins ulike måter man kan finansiere drift av en skole, og kommuner velger ulike prinsipper og modeller som passer best til skolestrukturen de har. En kommune som har skoler med noenlunde likt elevtall vil gjerne velge litt andre prinsipper enn en kommune som har skoler med veldig ulikt elevtall. Likeledes vil en kommune med gjennomgående små skoler gjerne velge andre prinsipper enn kommuner som har skoler med mange elever. I Gjøvik har de minste barneskolene 40-60 elever, mens de større barneskolene har over 300 elever. Det vil naturlig nok være noen økonomiske stordriftsfordeler med større skoler, sammenlignet med de mindre skolene. For at elever ved store og små skoler skal få et så likeverdig skoletilbud som mulig, er det derfor viktig at dette tas hensyn til når skoleeier velger prinsipper for fordeling av lønnsmidler til den enkelte skole.

8.1.1. Ressursfordeling i Gjøvik kommune

Som nevnt er det store forskjeller på elevtallet ved skolene i Gjøvik kommune. Ressurser fordeles blant annet derfor ut til skolene i hovedsak basert på elevtall, men enkelt forklart kan man si at en grunnressurs ligger i bunnen. Denne grunnressursen er forskjellig ut fra hvorvidt det er en liten barneskole, en stor barneskole, en ungdomsskole eller en kombinertskole (1.-10-trinn). Oppå dette fordeles ressurser relativt lineært basert på elevtall, noe brattere for de små skolene enn de store. Ut over dette gis det ekstra ressurser til blant annet antall elever med rett på særskilt norskopplæring. Forenklet kan man si at

prinsippene for ressursfordeling til skolene i Gjøvik kommune kan anskueliggjøres ut fra modellen nedafor.

Kurven vil være noe brattere for de små skolene, da tallet for lærernorm (gruppestørrelse 2), vil måtte være lavere for disse enn for de store skolene. Lærernorm er forholdstallet mellom lærere og elever i ordinær undervisning (ordinær undervisning er undervisningstimer fratrasket spesialundervisning og særskilt norsk). Når tallet for lærernorm (gruppestørrelse 2) er lavt, betyr det at det er få elever per lærer i ordinær undervisning. Lavt tall for lærernorm betyr flere lærere, altså økte lønnskostnader, som i figuren vil gi en brattere kurve, men fortsatt lineær.

Om vi tenker oss at vi slår sammen tre skoler, skole a, skole b og skole c, vil vi altså få ett grunntilskudd etter sammenslåinga istedenfor tre. Elevtallet til sammen i de tre kretsene vil være det samme før og etter sammenslåinga. All den tid vi har et elevtallsbasert, tilnærmet lineært system, vil den elevtallsbaserte delen av kostnaden være omtrent like stor etter sammenslåinga som før.

Om vi regner med nøyaktig samme elevmasse, og ser bort fra eventuelle stordriftsfordeler ved spesialpedagogikk og særskilt norskopplæring, vil vi forsiktig regnet kunne spare anslagsvis i underkant av 1,5 - 2 millioner per skole som avvikles, noe mer for en ungdomsskole.

Om ungdomstrinnet blir borte fra en kombinertskole, vil innsparingspotensialet være lite, da antall skolesteder med tilhørende administrasjon blir opprettholdt.

8.2. Skoleskyss

Elever i grunnskolen har rett på gratis skoleskyss om de har over 2 km skoleveg, via korteste vinterbrøytede veg i 1. trinn, eller 4 km korteste vinterbrøytede veg for 2. til 10.trinn. I tillegg har man rett på gratis skoleskyss om skolevegen er definert av kommunen som farlig skoleveg. Det betyr at sammenslåing av skoler vil kunne få betydning for antall elever som har rett på gratis skoleskyss.

Vindingstad, Gjøvik og Kopperud har så å si ingen skyss elever. På Fredheim og Blomhaug er det noen få. Skolene med størst andel skyss elever er Snertingdal med 83 %, Lundstein med 92 %, og Redalen med 100 %. For Redalen utløses det aller meste av skyssretten som følge av farlig skoleveg, ikke av avstand for 2. til 7.trinn. I gjennomsnitt utgjør skyssutgiftene i Gjøvik kommune per september 2022 i underkant av 44 kroner per elev per skoledag. Det er 190 skoledager i et skoleår. Det betyr at i gjennomsnitt koster en skyss elev ca. kr 8.260,- per år.

8.3. Driftskostnader skolebygg

Kostnadene for å drifte et skolebygg er ganske tett knyttet opp mot antall kvadratmeter bygg, men ett stort bygg er rimeligere i drift enn flere små bygg med tilsvarende totalareal. I tillegg er nye bygg billigere å drifte enn gamle bygg, ikke minst når det gjelder fyringskostnader. Nye bygg som eksempelvis nye Biri barneskole er bygd etter passivhusstandarden eller tilsvarende, og har gjerne solcellepaneler, noe som reduserer energikostnadene betraktelig sammenlignet med flere gamle bygg med betydelig større varmelekkasje om vinteren. Færre og nyere bygg gir mindre vedlikeholdsbehov, noe som vil kunne påvirke bemanningsbehovet i eiendomsavdelingen. Nye bygg er enklere og mer effektive å holde reint enn eldre bygg, noe som vil medføre færre timer totalt på reinhold.

9. Samfunnsmessig perspektiv

9.1. Samfunnsendringer og skole.

En skole har en videre rolle i et lokalsamfunn enn kun et sted der barn og ungdom får undervisning. Et lokalsamfunn skapes gjennom at deltakerne har et felles sosialt miljø med noen felles sosiale arenaer. Skolen er gjerne en viktig institusjon i lokalsamfunnet. Forståelsen av hva man legger i begrepet lokalsamfunn er i stadig endring. Dette skyldes at samfunnsbegrepet langt på veg tar opp i seg mellommenneskelig kommunikasjon. Når kommunikasjon og infrastruktur både tar nye former og endrer omfang, vil det ha betydning for lokalsamfunnets utstrekning og innhold. I tidligere tider kunne man gjerne definere lokalsamfunnets grenser som sammenfallende med skolekretsen eller deler av den. Skolekretsen har i noen tilfelle stått mer eller mindre uendret siden den ble opprettet, gjerne helt tilbake til slutten av 1800-tallet. Følelsen av hva som er lokalsamfunnet har til dels endret seg i takt med endret samferdsel, kommunikasjonsform og infrastruktur. Mens man tidligere bodde og jobbet på samme sted, som oftest på hjemgården, reiser de fleste nå

i stor grad ut av området man bor, til området man jobber eller tar utdanning. Særlig gjelder dette i bygdenorge, der man gjerne pendler større eller mindre avstander med bil for å komme til og fra arbeidsplassen sin.

De fleste barn deltar i en eller annen form for fritidsaktiviteter. Ofte er disse knyttet til den lokale skolen. Men i mange tilfelle er aktivitetene lokalisert til andre steder enn nærskolen, særlig når barna blir eldre. Disse endringene har vært med på i noen grad å redefinere hva som oppfattes som lokalsamfunn.

Skolene, og da særlig barneskolene har ofte flere funksjoner i lokalsamfunnet:

- En møteplass der foreldre blir kjent
- En inkluderingsarena for innflyttere
- En arena for fritidsaktiviteter
- En arena for kultur- og idrettsaktiviteter
- Møteplass for uorganiserte aktiviteter for barn og unge
- Et møtelokale, og generelt arrangementslokale, «samfunnshus»

Det er gjerne en viss forskjell på den samfunnsmessige rolla en barneskole og en ungdomsskole har i nærmiljøet. Innbyggernes tilknytning til barneskolen er ofte sterkere enn den er til ungdomsskolen. Dette har trulig først og fremst sammenheng med at ungdomsskolene ofte favner flere barneskolekretser. Derved blir den fysiske avstanden til ungdomsskolen større enn til barneskolen for de fleste. I tillegg knyttes gjerne bånd mellom foresatte og mellom barn tidlig i barnas skoletid. Undersøkelser tyder imidlertid på at eierforholdet ofte oppleves som sterkere til små skoler enn til store skoler. Samtidig er det store forskjeller fra sted til sted, og fra bygd til by.

Den samfunnsmessige rolla skolen gjerne spiller bidrar til at mange lett blir følelsesmessig engasjert når man tar eventuelle strukturendringer opp til diskusjon. Som voksen kan man da fort komme i skade for å argumentere ut fra egne erfaringer fra barneskoletida, mens perspektivet til dagens elever lett kan komme noe i bakgrunnen.

Fra noen hold har det blitt hevdet at dersom skolen legges ned, så dør bygda, man mister alt. Det er vanskelig å finne støtte for det i forskningslitteraturen. Det ser derimot heller ut til at strukturendringer på skole skjer som følge av at folketallet og/eller elevtallet i bygda allerede har blitt mindre. Ofte skjer skolenedleggelser og strukturendringer som en konsekvens av at ei bygd over tid har hatt nedgang i folketall og/eller endring alderssammensetningen som gjør at elevtallet blir så lavt at grunnlaget for å opprettholde drift ikke lenger er tilstede. En del foresatte velger å søke barna sine bort fra de minste skolene, og over i større skoler. I Gjøvik kommune har dette vært mer vanlig enn motsatt.

For hundre år sida fødte hver kvinne i gjennomsnitt flere barn enn nå. Det var vanlig med større barnekull. Forventet levealder ved fødsel har samtidig økt. Tabellen viser endring i forventet levealder ved fødsel for kvinner, og endringer i antall barn som blir født pr kvinne

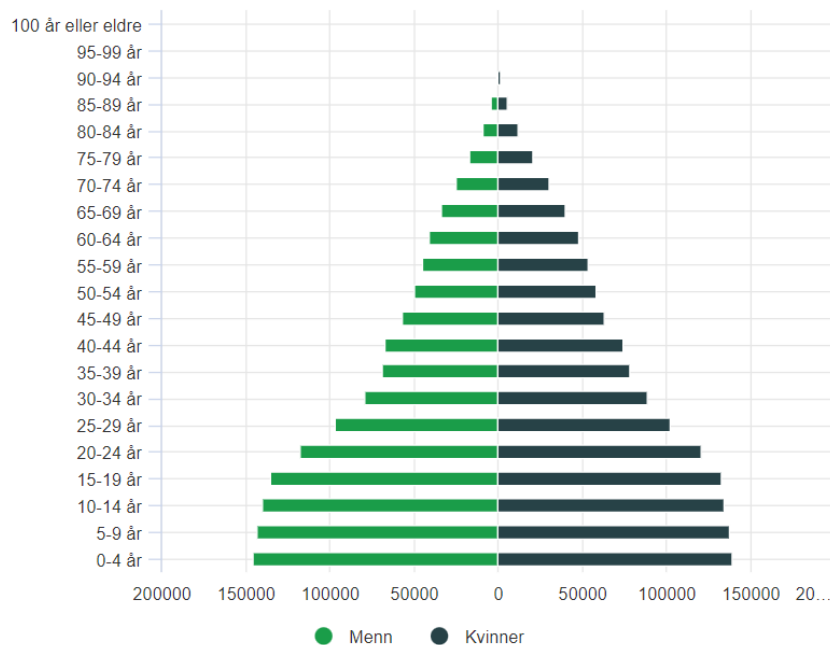
(Kilde: SSB). Dette viser hvorfor noen skolekretser opplever synkende elevtall over tid samtidig som folketallet er konstant eller sågar øker.

	1896-1900	2017	2021
Forventet levealder kvinner v. fødsel	55,19	84,3	84,7
Fruktbarhetstall	4,440	1,62	1,55

En eventuell endring av skolestruktur vil gi økt behov for skoleskyss. Det vil gi merkostnader, samt økt trafikk med de ulemper det måtte medføre. De som benytter seg av SFO etter skoletid har ikke rett på skyss etter SFO. De som ikke har gangavstand til skolen vil derfor måtte hentes etter SFO. En eventuell strukturendring vil derfor gi økt personbiltrafikk i tillegg til økt behov for skoleskyss.

Alderssammensetningen av befolkningen har endret seg markant de siste 100 åra. Som det framgår av figurene nedafor er det en mye større del av befolkningen som er over skolepliktig alder i 2020 enn hva som var tilfellet 100 år tidligere. Vi ser av disse figurene, samt tabellen som viser fruktbarhet, at samtidig som det relativt sett blir stadig færre kvinner i fertil alder, føder hver kvinne stadig færre barn.

9.1.1. Aldersfordeling Norge 1920

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

9.1.2. Aldersfordeling Norge 2020

10. Betydningen av skolestørrelse

Det er gjerne nærliggende å tenke at det er en positiv sammenheng mellom klassestørrelse og kvalitet i undervisning – jo mer tid en lærer har til den enkelte elev, jo bedre vil det være for elevens utvikling og læring, og jo bedre ligger det til rette for differensiering og tilpasset opplæring. Lite tyder på at sammenhengen er så rettlinjet og enkel. Tolkning av funn fra undersøkelser som er gjort er ofte motstridende.

Det fins generelt lite empirisk forskning i Norge om betydningen av skolestørrelse. Professor Thomas Nordahl ved Høgskolen i Hedmark har publisert resultater fra en begrenset studie i 2007. På bestilling fra Hamar kommune gjorde han i 2020 tillegg en litteraturgjennomgang av tilgjengelig forskning på området. Ut over det har vi arbeidet til Solstad ved Nordlandsforskning (2006), Kvalsunds doktorgrad ved Høgskolen i Volda (2004) og rapportene fra Bonesrønning og Vaag Iversen ved Senter for økonomisk forskning (SØF) fra 2010. Tone H. Sollien, Asplan Viak, har gjort en gjennomgang av forskningsresultater, mest internasjonalt, for å vurdere hvorvidt det er forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for kvalitet i skolen.

10.1. Forsking på betydningen av skolestørrelse

Thomas Nordahl (2007) baserer seg på materiale fra kun en kommune. Resultatene er fra en ungdomsskole med tilhørende barneskoler. Han understreker at de sammenhengene han har påvist kan skyldes forhold internt ved skolene. Han understreker også at det ikke er påvist årsakssammenheng, *bare variasjonssammenheng*. Siden denne studien er så begrenset i omfang, er sammenhengene ikke påvist å gjelde for skoler generelt.

I studien fant Thomas Nordahl at elever i ungdomsskolen som kom fra små barneskoler:

- Hadde i mindre grad selvkontroll
- Var i mindre grad selvhevdende (evne til å være aktivt handlende og deltakende, og kunne gi uttrykk for egne meninger)
- Ble av lærerne vurdert som mindre sosialt kompetente
- Trivdes dårligere på ungdomsskolen, og hadde et mer negativt syn på skolegang
- Hadde større innslag av atferdsproblemer.

Arbeidene til Solstad (Nordlandsforskning) og Kvalsund (doktorgrad ved Høgskolen i Volda) konkluderer med at:

- Små skoler er viktige sosiale arenaer i mindre bygdesamfunn, det er mange lokale aktiviteter knyttet til skolen
- Små skoler i bygdesamfunn har potensial til å skape læringsaktiviteter som er godt forankret i lokalbefolkningen, lokal natur og lokalt næringsliv, og har dermed potensial til å tilpasse opplæringen på en god måte

Forskningen til Bonesrønning og Vaag Iversen på materialet fra Nasjonale prøver viser at:

- De aller minste kommunene med færre enn 2500 innbyggere sakker akterut på de nasjonale prøvene (2007 og 2008). Tendensen er at jo mindre kommunen er, desto dårligere er resultatene. (Utdanningsspeilet 2009, utgitt av UDIR)
- De små suksessrike kommunene har større skoler enn mindre suksessrike småkommuner.
- Små kommuner som har redusert antallet små skoler, oppnår suksess gjennom i større grad å fokusere på skolekvalitet.
- Det presteres bedre i store enn i små skoler, men det påvises heller ikke her en direkte årsakssammenheng.

Tone H. Sollien, Asplan Viak, har gjort en gjennomgang av forskningsresultater nasjonalt og internasjonalt for å vurdere hvorvidt små skoler gir bedre kvalitet faglig og sosialt enn større skoler. I og med at det er begrenset norsk forskning på området, støtter arbeidet hennes seg i stor grad på internasjonale metastudier. Av hensyn til forskjellene i norsk skolestruktur sammenlignet med mange andre land, er det begrenset hvor direkte paralleller man kan

trekke til norske forhold. Man kan heller ikke automatisk trekke slutninger på at forholdene nødvendigvis handler om skolestørrelse, da andre forhold også spiller inn. Hennes egen oppsummering av arbeidet peker allikevel på noen forhold det er verdt å se på:

Elevenes faglige utbytte:

Forskningen viser at det er noe forskningsmessig belegg for å si at det faglige utbyttet øker med skolestørrelse. Det er imidlertid ikke grunnlag for å si at størrelse i seg selv og alene skaper økt faglig utbytte for elevene.

Elevenes sosiale kompetanse (mobbing, trivsel osv.):

Det fins ikke forskningsmessig belegg av betydning for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø og elevenes sosiale kompetanse.

Elevenes motivasjon for læring:

Det fins ikke forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for elevenes motivasjon for læring.

Elevmedvirkning:

Det fins ikke forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for mulighetene for elevmedvirkning i skolen.

Tilpasset opplæring og like muligheter:

Forskningen gir noe støtte for at mindre skoler kan være bedre for visse elevgrupper. Igjen er det viktig å huske på at «mindre skoler» i internasjonal forskning er atskillig større enn hva man i Norge definerer som mindre skoler. Det er lite eller ingen forskning på tilpasset opplæring og skolestørrelse, med unntak av forskning som ser på muligheten for å bruke lokalsamfunnet som læringsarena. Denne forskningen er særlig opptatt av den positive rollen de små bygdeskolene kan spille i bygdesamfunn, samt muligheten elevene får til sosial læring gjennom bruk av aldersblandede grupper i fådelte skoler.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Det fins noe forskningsmessig belegg for å si at små bygdeskoler gir noe bedre muligheter for godt samspill mellom skole og lokalsamfunn og for å integrere lokalsamfunnet i skolens læringsaktiviteter. Den norske forskningen på dette området har imidlertid i stor grad omhandlet skoler under 50 elever.

Ut fra dette konkluderer vi at andre faktorer i skolens rammebetingelser og skolens virksomhet har større betydning for kvaliteten i skolen enn størrelsen på skolene. Uavhengig av valgt skolestørrelse er kvalitet og kvalitetsutvikling i skolen avhengig av at man arbeider i forhold til det man fra forskningen vet har betydning for kvaliteten i skolen.

(Tekst i kursiv er sitater fra Solliens gjennomgang)

Det pekes på at realiseringer mellom elever later til å være bedre ved større skoler enn i de minste skolene. En mulig årsaksforklaring til kan være at det ved de store skolene er flere jevnaldrende å velge mellom. Jevnaldersrelasjonen er svært viktig (Frønes 2006. Nordahl et al, 2016 <https://www.udir.no/udir/printpageaspdfservice.ashx?pdfid=110406>), og det kan derfor være naturlig å tru at miljøet ved de små skolene kan bli for lite. Det vil kunne være enklere for elevene å finne sin plass og få venner på en skole med 300 elever enn ved en med 50 elever. Finner man ikke noen jevnaldrende man passer godt sammen med, vil jevnaldersrelasjonen mangle.

Mange av de små skolene opererer med aldersblandede grupper, de er såkalt fådelte. Flere fagpedagoger peker på at den slik aldersblanding kan være hensiktsmessig med tanke på utvikling av sosial kompetanse, som igjen kan styrke læringsmiljøene i klassene.

På bestilling fra Hamar Kommune (2020) har Thomas Nordahl gjort en litteraturgjennomgang av tilgjengelig nasjonal og internasjonal forskning om sammenhenger mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel i skolen. Utvalget av studier som er tatt med i rapporten baserer seg på bestemt forskningsmessige kriterier, og det er gjennomført søk i anerkjente databaser.

Rapporten viser at variasjoner mellom skoler i liten grad kan forklares av skolestørrelsen aleine når det er kontrollert for andre bakgrunnsvariabler og pedagogiske variablers betydning for elevens læring. Det pekes i rapporten for øvrig på noen mønstre i gjennomgangen av forskning på skolestørrelsens betydning for elevenes læringsutbytte som er viktig å løfte fram, mønstre som finnes både i skandinavisk og internasjonal forskning. Flere av studiene peker på en svak tendens til kurvelineære sammenhenger, altså en svak positiv sammenheng mellom skolens størrelse og elevenes læringsutbytte opp til et visst punkt, og at det deretter blir en svak negativ sammenheng når skolene blir større. Ulike studier peker i litt ulike retninger, men det kan se ut til at et slikt punkt for ideell skolestørrelse ligger på mellom 500 – 700 elever for barneskoler.

Det er for øvrig viktig å understreke at de skolefaglige prestasjonene statistisk sett bare vil synke marginalt om skolene er større eller mindre enn dette.

Samme rapport viser at størrelsen på skolen har tilnærmet ingen betydning for elevenes trivsel og omfanget av mobbing. Størrelsen på skolen forklarer ikke aleine om eleven trives eller ikke trives på skolen, sjøl om det er en svak tendens til at elever på småskoletrinnet trives noe dårligere på skoler med mindre enn 150 elever. Skolestørrelse aleine ser heller ikke ut til å ha noen effekt på omfanget av mobbing, og innebærer at mobbing i liten grad kan knyttes til strukturelle forhold i skolen.

Konklusjonene i kunnskapsoversikten til Nordahl viser altså at det er svake sammenhenger mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel, men at det kan se ut til at barneskoler ikke bør være for store (mer enn 800 – 1000 elever), og heller ikke for små om vi kun ser på skolestørrelsens betydning for elevenes skolefaglige prestasjoner. Studiene som ligger til

grunn for en slik konklusjon gir imidlertid få forklaringer på hvorfor det er slik. Det er fordi disse studiene har hatt et spesifikt fokus på sammenhengene mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel, og at de i liten grad samtidig har studert andre kvalitative pedagogiske dimensjoner ved skolen.

Skoleledelse med vektlegging av den pedagogiske ledelsen i skolen viser i flere studier en sammenheng med elevenes læring og situasjon i skolen (Robinson, 2014). Når en skole får et visst elevtall, eksempelvis 300-400 elever, vil skoleledelsen bestå av flere personer, og det vil gi mulighet til både å fordele oppgaver og ikke minst gi hverandre støtte og hjelp. Det vil slik kunne etableres et profesjonelt fellesskap mellom de ansatte i skoleledelsen som kan bidra til en mer eksplisitt og reflektert ledelse. Denne type profesjonelt fellesskap i ledelsen vil være vanskelig å få til i mindre skoler der skoleledelsen kan være bare rektor (på de minste skolene rektor på deltid), eller rektor og en assisterende rektor/inspektør.

Vi har tidligere i dokumentet pekt på det pedagogiske samarbeidet i lærekollegiet, og fordelen ved at det er et visst antall lærere på en skole.

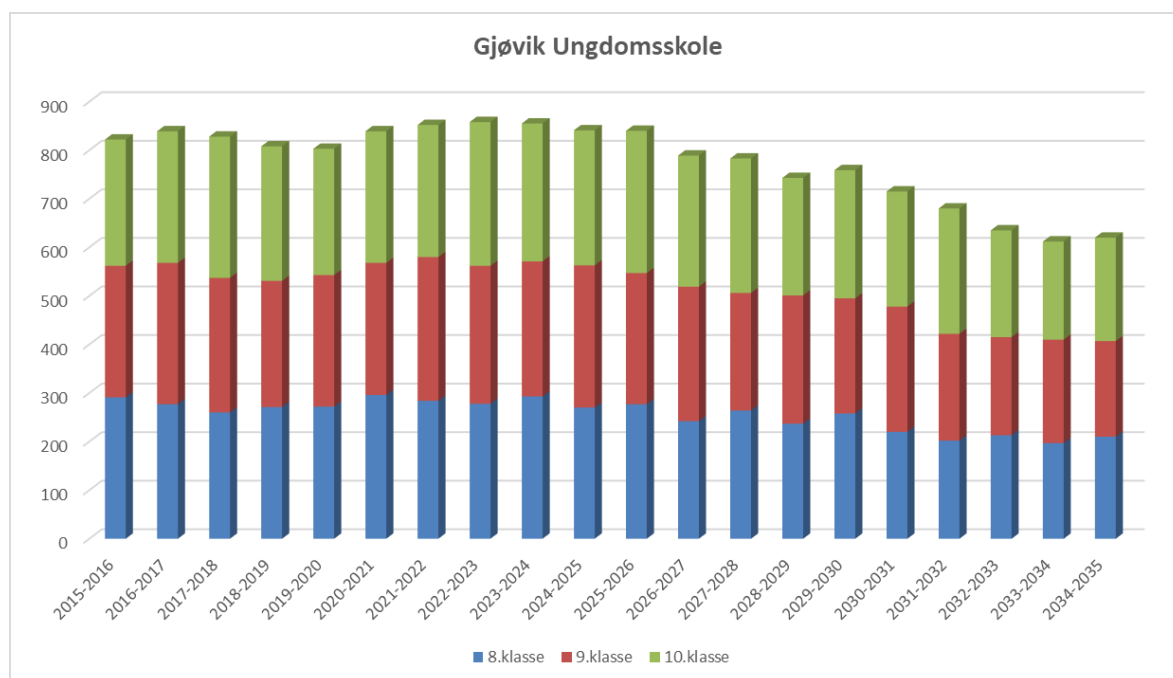
Undervisning og læring i skolens fag vil alltid innebære et samspill mellom elever, lærere og lærestoffet. Når læreren har mange elever å spille på og disse elevene også har ulike bakgrunn og forutsetninger for læring, vil det sannsynligvis være lettere å få til en god interaksjon og nødvendig variasjon i undervisninga (Michell & Sutherland, 2020). En viss størrelse på klassene og dermed større heterogenitet i elevgruppa, vil også kunne påvirke elevenes forventninger til egen mestring og deres sjølføståelse av egen mestring fordi de lettere kan sammenligne seg med andre (Kuncel, Crede & Thomas, 2005). Dette er faktorer som har stor betydning for elevenes læring (Hattie, 2009).

11. Noen alternativer for ungdomsskolestruktur

11.1. Sør i kommunen

Skole	Elevtall 2022		Elevtall 2034-2035	
Bjørnsveen Ungdomsskole	284 (297)		262	
Vardal Ungdomsskole	355 (385)	508 (561)	244	358
Kopperud Ungdomsskole	153 (176)		114	
Sum	792 (858)		620	

Tabellen viser elevtall i ungdomsskolene i Gjøvik by inneværende skoleår, tallene i parentes angir antall barn i ungdomsskolealder som bor i kretsen. For 2034-2035 ser vi framskrevet elevtall, ikke hensyntatt elever i privatskoler. Vi viser for øvrig til avsnitt om befolkningsutvikling i Gjøvik kommune. Tallene viser at vi kan forvente en nedgang på nær 200 elever i perioden, eller nær 25 %. Den planlagte ungdomsskolen i Hunndalen vil ha i overkant av 350 elever skoleåret 2034-2035. Det er marginalt flere enn Vardal Ungdomsskole har i dag. Dersom en ny ungdomsskole i Gjøvik by også dimensjoneres for å romme elevene fra Bjørnsveen ungdomsskole, får vi et elevtall per i dag på 792. I 2034-2035 ser vi at elevtallet vil være nede i ca. 620. Det er en god del større enn elevtallet ved noen av ungdomsskolene i kommunen i dag, men vi har erfaring med nesten like stor skole i Gjøvik. For få år sida hadde Kopperud skole over 500 elever, uten at dette ble pekt på som en for stor skole.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	291	277	260	271	272	296	284	278	293	270	277	242	264	237	258	220	202	213	197	210
9.klasse	271	291	277	260	271	272	296	284	278	293	270	277	242	264	237	258	220	202	213	197
10.klasse	260	271	291	277	260	271	272	296	284	278	293	270	277	242	264	237	258	220	202	213
Totalt	822	839	828	808	803	839	852	858	855	841	840	789	783	743	759	715	680	635	612	620

11.1.1. Reiseavstand

Bjørnsveen Ungdomsskole dekker barneskolekretsene Lundstein og Fredheim. Skolen er plassert på samme tomt som Fredheim skole. Den lengste kjørestrekningen i kretsen for å komme til ungdomsskolen er fra nordvest i Lundstein krets ca. 16 kilometer, fra Gravåsvegen vest for Glæstadhøgda.

Vardal Ungdomsskole ligger i Hunndalen, og dekker barneskolekretsene Gjøvik, Vindingstad, Grande og Blomhaug. Bebyggelsen lengst unna ungdomsskolen er Seval i Grande krets. Fra Seval til Vardal Ungdomsskole er det i overkant av 17 kilometer.

Kopperud Ungdomsskole er en del av Kopperud kombinertskole. I utstrekning er dette den klart minste ungdomsskolekretsen. Ingen i kretsen har særlig mer enn 3 kilometer til ungdomsskolen.

Dette viser at avstanden til skolen vil påvirkes i svært liten grad dersom ny ungdomsskole i Hunndalen dimensjoneres for også å romme elevene fra Bjørnsveen ungdomsskole.

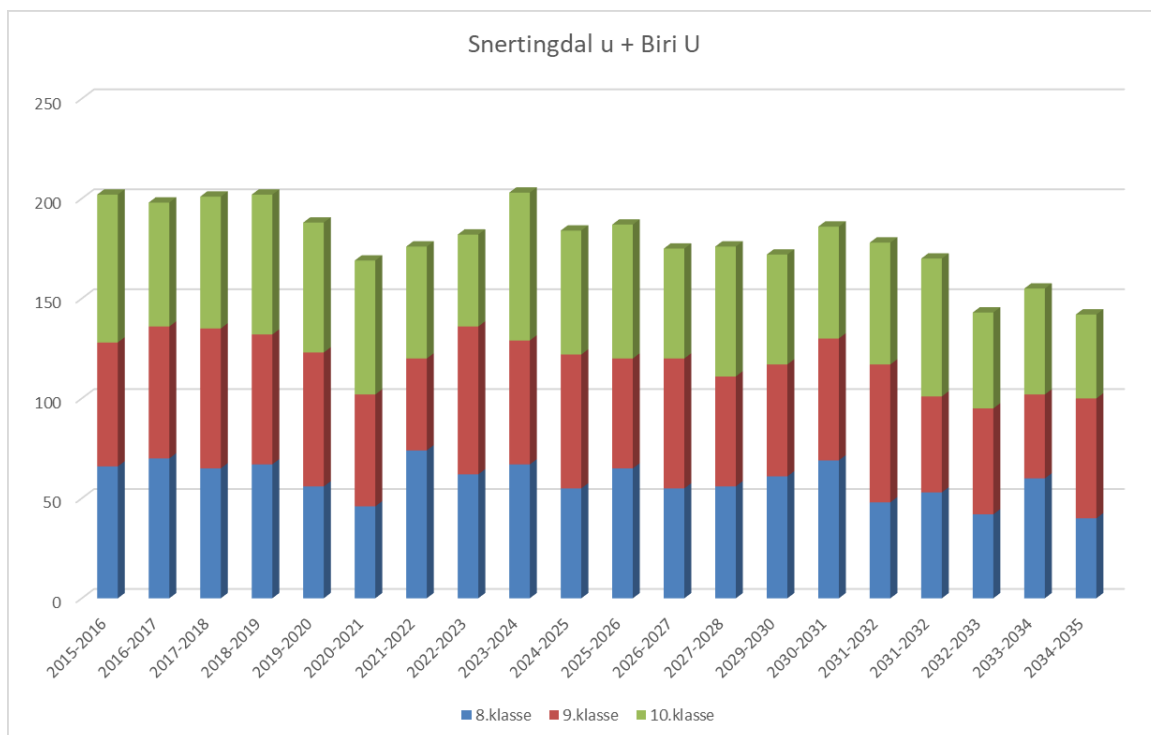
11.2. Nord i kommunen

Skole	Elevtall 22-23	Barnetall i kretsen 34-35
Snertingdal ungdomsskole	50 (57)	49
Biri ungdomsskole	125 (125)	93
Sum	175 (182)	142

Tabellen angir elevtall for 22-23, og framskrevet elevtall for 34-35. Tallene i parentes angir antall barn i ungdomsskolealder som bor i den enkelte krets.

Av tabellen ser vi at begge ungdomsskolene nord i kommunen er små skoler, særlig gjelder dette ungdomstrinnet på Snertingdal skole. Med et så lavt elevtall vil trinnene bli små. Vi vil ha trinn der det er nede i 3-4 elever av samme kjønn i en klasse. Utvalget på jevnaldringer av samme kjønn blir svært lite.

Om ungdomstrinnet i Snertingdal slås sammen med Biri ungdomsskole, vil dette fortsatt være en liten ungdomsskole. Snertingdal skole er ikke dimensjonert for å kunne motta elevene fra Biri Ungdomsskole. Det vil derfor være naturlig å se til skoleanlegget på Biri. Biri ungdomsskole er en toparallell, og har ikke kapasitet per i dag til å ta imot elevene fra Snertingdal på samtlige trinn uten en ombygging eller at man vurderer hvorvidt kapasiteten i perioder det er nødvendig kan løses i samarbeid med nye Biri Barneskole som blir liggende vegg i vegg med ungdomsskolen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	66	70	65	67	58	46	74	62	67	55	65	55	58	61	69	48	51	42	48	48
9.klasse	62	66	70	65	67	56	46	74	62	67	55	65	55	58	61	69	48	51	42	48
10.klasse	74	62	66	70	65	67	56	46	74	62	67	55	65	55	58	61	69	48	51	42
Totalt	202	198	201	202	190	169	176	182	203	184	187	175	178	172	186	178	170	143	155	142

Diagrammet viser framskrevet elevtall for Biri ungdomsskole og Snertingdal ungdomsskole til sammen.

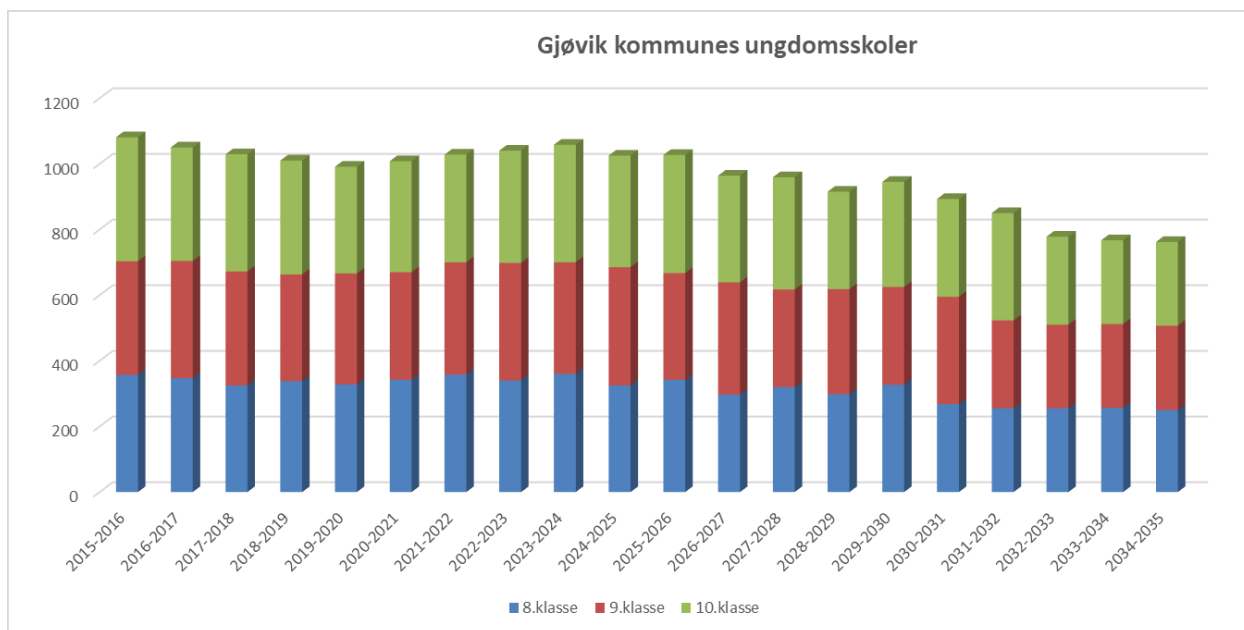
11.2.2. Reiseavstand

Om vi slår sammen ungdomstrinnet i Snertingdal med Biri ungdomsskole, vil avstand til skolen måtte tas med i betraktning. Fra Øvre Snertingdal til Biri ungdomsskole er det ca. 40 kilometer. Med bil er det beregnet å ta ca. 35-40 minutter. Med skolebuss vil reisetida bli noe mer, anslagsvis 50-60 minutter. Om man skulle velge Snertingdalen som skolested, vil avstanden fra lengst nord i Biristrand til skolen bli ca. 38 kilometer. Tidsmessig vil dette bli om lag det samme som fra Øvre Snertingdal til Biri.

For elevene øverst i Snertingdalen vil man kunne vurdere muligheten for å kjøpe skoleplass fra Nordre Land kommune, ved Torpa Barne- og Ungdomsskole. Avstanden fra øverst i Snertingdalen til Torpa Barne- og Ungdomsskole er ca. 8 kilometer. Det kan derfor vurderes hvorvidt disse elevene bør få muligheten til å søke seg mot Torpa Barne- og Ungdomsskole.

11.3. En felles ungdomsskole for Gjøvik kommune

Når man først skal vurdere ungdomsskolestruktur bør man se på mulighetene for ett skolested i kommunen, altså en felles ungdomsskole for alle ungdomsskoleelever i Gjøvik kommune, særlig er dette viktig å gjøre når alle tall tilsier at antall ungdomsskoleelever vil gå forholdsvis mye ned i åra som kommer. Av tallene i diagrammet ser vi at det vil bli en stor ungdomsskole i norsk målestokk, men allikevel ikke større enn at dette bør vurderes.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
8.klasse	357	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257	250
9.klasse	346	357	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255	257
10.klasse	378	346	357	347	325	338	328	342	358	340	360	325	342	297	320	298	327	268	255	255
Totalt	1081	1050	1029	1010	991	1008	1028	1040	1058	1025	1027	964	959	915	945	893	850	778	767	762

Tallene i diagrammet er for alle barn i de ulike årsklassene som bor i Gjøvik kommune, og innebærer således også de som per i dag går i private skoler. Det vil være riktig å dimensjonere en skole for alle elever, også de som går i de private skolene. Dette fordi en privatskole i prinsippet kan bestemme seg for å legge ned drifta si, uten at de har noe ansvar for oppfølging av elevene i etterkant. I et slikt tenkt tilfelle vil de naturlig bli elever ved den offentlige skolen.

Vi ser at elevtallet vil synke fra ca. 1040 elever skoleåret 2022-2023, og til 762 i 2034 – 2035. Dette er en stor nedgang, og ved valg av skolestruktur bør denne nedgangen tas med i vurderinga.

Reiseavstand vil måtte tas med i vurderinga. Gjøvik by ligger i utkanten av kommunen, geografisk. Om en nye felles ungdomsskole blir liggende i Gjøvik by, vil reiseavstanden for de som bor lengst nord i kommunen og oppover Snertingdalen bli en faktor som må regnes med. De som får lengst reiseveg til ungdomsskolen vil ha i underkant av 40 kilometer skoleveg. Det er allikevel ikke lenger enn det er fra øverst i Snertingdalen til Biri, om de skulle reise dit på ungdomsskolen, men avstanden vil gjelde flere elever.

11.4. Vurderinger

Endringer i en skolestruktur vil ha ulike konsekvenser som alle må tillegges vekt når struktur skal avgjøres. Det kan handle om økonomi, om pedagogiske eller organisatoriske forhold ved den enkelte skole, det kan handle om rolla en skole har i lokalsamfunnet og andre forhold.

Dersom man velger å beholde dagens skolestruktur, vil vi ha ungdomsskoler i «alle» størrelser, fra Snertingdalens rundt 50 elever, til den nye ungdomsskolen som er vedtatt

bygd i Hunndalen, som dimensjoneres for opptil drøyt 600 elever. Så har vi Biri Ungdomsskole som er en liten ungdomsskole, og Bjørnsveen som er noe større men fortsatt ikke en stor ungdomsskole. Det er vanskelig å hevde at elever ved en ungdomsskole med 50 elever får likeverdig opplæringstilbud som en elev ved en ungdomsskole på 300 eller flere elever. Det samme gjelder for barneskoler. Redalen skole har ca. 40 elever og er fådelt, Lundstein har 56 elever og er fådelt. Det lar seg vanskelig gjøre at elevene ved disse skolene får likeverdig opplæringstilbud som i skoler med ca. 300 elever.

Et bygg setter rammer for det pedagogiske. Deler av Fredheim skole er modulbygg som var tenkt som en midlertidig løsning. Disse modulbyggene har blitt permanente. Skolebygget for øvrig er lite egnet til god og moderne skoledrift. Rammene dette bygget setter gir på ingen måte samme muligheter som elevene ved nye Biri barneskole vil få når den skolen står ferdig ved årsskiftet 22/23. Det samme gjelder langt på veg for deler av Blomhaug skole, som også er gammel og lite hensiktsmessig. Redalen skole er gammel og utdatert, og ikke tilgjengelig for bevegelseshemmede, og har heller ikke balansert ventilasjon. Bygget setter mange grenser som ikke blir satt av et nytt og moderne skolebygg.

Det bør være et mål for en skoleeier å sørge for at alle elever får så likeverdig opplæringstilbud som mulig, og at alle har tilgang til alle deler av bygget. Dette bør ligge til grunn når en skolestruktur for framtida skal velges.

12. Barneskolene, noen alternativer

12.1. Søndre del av kommunen

Søndre del av Gjøvik kommune innebefatter Gjøvik by, og er således befolkningstyngdepunktet i kommunen. Søndre del av kommunen har 7 barneskoler. Elevtallet per 01.10.2023 framgår av tabellen nedafor. Vi gjør oppmerksom på at dette er reelle elevtall, tallene i diagrammene som viser framskriving av elevtall angir antall barn i de ulike årsklasser som faktisk bor i skolekretsen.

Skole	Elevtall 2022-2023	Barnetall i kretsen 2027-2028
Vindingstad	289 (322)	262
Kopperud barnetrinn	296 (307)	273
Blomhaug	285 (315)	274
Grande	199 (211)	136
Gjøvik	256 (311)	283
Fredheim	313 (304)	234
Lundstein	56 (71)	75
Sum	1694 (1841)	1537

NB: Tallene for i tabellen 2022-2023 viser elevtall ved skolene. Tallene i parentes viser barnetall i barneskolealder i skoleneretsene. Tallene for 2027-2028 er framskrevet elevtall, det inkluderer alle i skolepliktig alder som bor i kretsen, også de som sannsynligvis kommer til å gå i privatskoler.

Framskriving av elevtall viser at vi i denne delen av kommunen kan forvente en nokså markant nedgang i elevtall fram til skoleåret 2027-2028. Størst prosentvis nedgang forventes i Grande og Fredheim, med nedgang på henholdsvis ca. 35 % og ca. 23 %. Lundstein skiller seg ut ved at elevtallet kan forventes å være relativt konstant i tida framover. På kommunebasis kan vi forvente en nedgang på ca 17 %.

Av tallene ser vi at forventet nedgang i elevtall i søndre del av Gjøvik kommune er omtrent like stort som dagens elevtall for de største barneskolene i kommunen.

Med noen unntak ligger skolene i denne delen av kommunen forholdsvis tett geografisk, og det er få endringer i struktur som synes enkle og naturlige uten at det utløser vesentlige utbyggingskostnader. Det er allikevel noen alternativer som bør vurderes. Alternativene som her skisseres har ikke nødvendigvis sammenheng med hverandre, og kan derfor velges enkeltvis eller samlet.

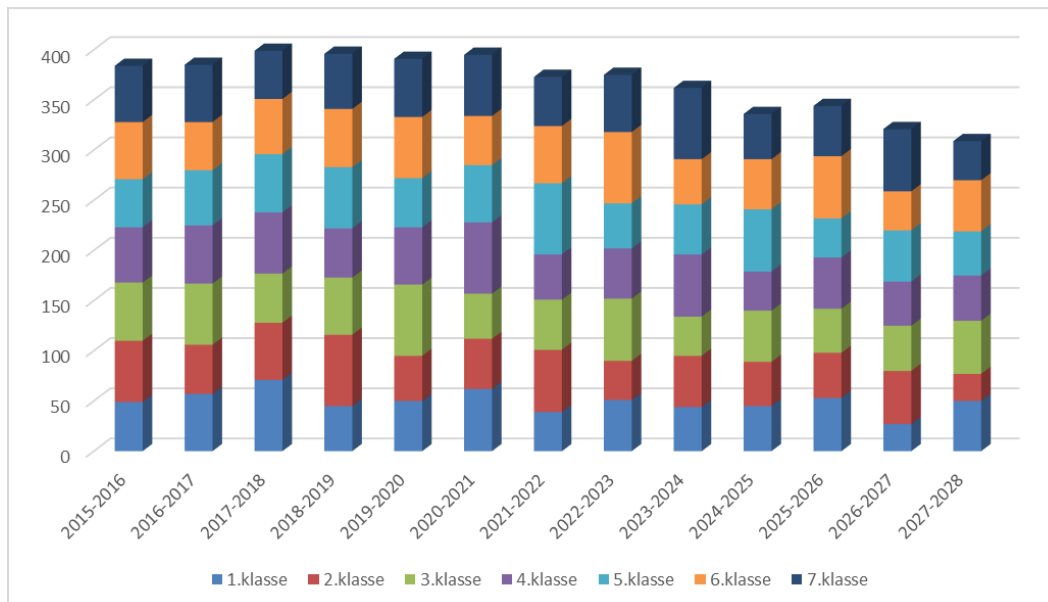
Hvert av alternativene som foreslås under kan velges uavhengig av hverandre.

Alternativ 1: Som dagens barneskolestruktur.

Som det går fram av tallene i tabellen over, vil vi da som nå ha skoler med svært stor forskjell i elevtall, til tross for at avstanden mellom skolene er forholdsvis liten. Elevtallet varierer i dag fra 56 elever på Lundstein til 313 elever ved Fredheim skole. Tilstanden på skolebyggene varierer nokså mye, fra relativt nye bygg som eksempelvis Lundstein og Vindingstad, til eldre

bygg som er relativt lite egnet til moderne skoledrift, som Fredheim. Gjøvik kommune vil måtte legge betydelige beløp i oppgradering av Vindingstad skole, Blomhaug skole, og framfor alt Fredheim skole ved at alle skolestedene opprettholdes.

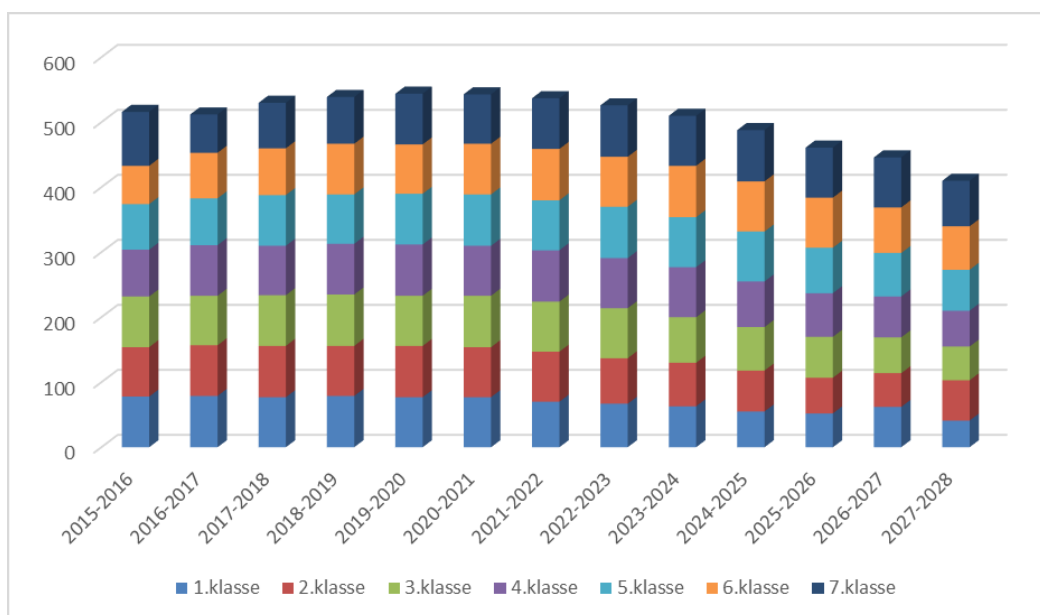
Alternativ 2: Lundstein og Fredheim skole slås sammen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	49	57	71	45	50	62	39	51	44	45	53	27	50
2.klasse	61	49	57	71	45	50	62	39	51	44	45	53	27
3.klasse	58	61	49	57	71	45	50	62	39	51	44	45	53
4.klasse	55	58	61	49	57	71	45	50	62	39	51	44	45
5.klasse	48	55	58	61	49	57	71	45	50	62	39	51	44
6.klasse	57	48	55	58	61	49	57	71	45	50	62	39	51
7.klasse	56	57	48	55	58	61	49	57	71	45	50	62	39
Totalt	384	385	399	396	391	395	373	375	362	336	344	321	309

Det er plass til samtlige Lundsteinelever på Fredheim skole per i dag. Ut fra framskriving av elevtall ser vi at det vil være en betydelig nedgang i elevtall. I 2027-2028 vil det være om lag like mange elever på en felles skole for Fredheim og Lundstein, som det i dag er på Fredheim skole aleine. Som det framgår av gjennomgangen av hvert skolebygg, må det investeres i nytt skolebygg for Fredheim skole i løpet av overskuelig framtid uansett. Velger man å slå sammen disse skolene, vil det være naturlig å samtidig vurdere kretsgrensene mellom Fredheim og Gjøvik skole, for å utnytte romkapasiteten også ved Gjøvik skole. Dersom det velges et ungdomsskolealternativ som innebærer Bjørnsveen ungdomsskole, vil et relativt nytt skoleanlegg stå ledig. Velges det å slå sammen Fredheim og Lundstein skoler, kan det gjerne vurderes å justere grensene mot Gjøvik skole nordover for å utjevne elevtallene noe.

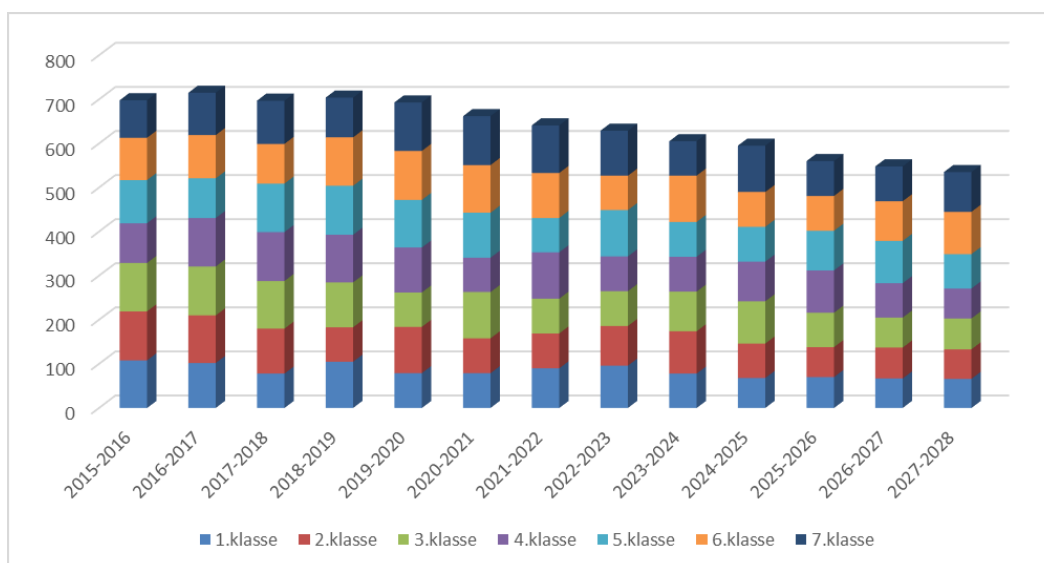
Alternativ 3: Grande og Blomhaug skoler slås sammen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	78	79	77	79	77	77	70	67	63	55	52	62	41
2.klasse	76	78	79	77	79	77	77	70	67	63	55	52	62
3.klasse	78	76	78	79	77	79	77	77	70	67	63	55	52
4.klasse	72	78	76	78	79	77	79	77	77	70	67	63	55
5.klasse	70	72	78	76	78	79	77	79	77	77	70	67	63
6.klasse	59	70	72	78	76	78	79	77	79	77	77	70	67
7.klasse	83	59	70	72	78	76	78	79	77	79	77	77	70
Totalt	516	512	530	539	544	543	537	526	510	488	461	446	410

Grande er den skolen som både tallmessig og prosentvis vil ha størst nedgang i elevtallet framover. De to skolene vil til sammen ha en elevtallsnedgang på anslagsvis 115 elever fra inneværende skoleår til skoleåret 2027-2028. Ingen av de to skolebyggene har kapasitet til å romme elevene fra begge kretsene. Det vil uansett måtte brukes penger på fornyelse av Blomhaug skole innen overskuelig framtid. Det vil være nærliggende å vurdere de to skolene sammen i forbindelse med ei slik utbygging, og eventuelt også i forbindelse med bygginga av ny ungdomsskole i Hunndalen.

Alternativ 4: Slå sammen Kopperud og Vindingstad skoler

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	108	102	78	105	79	79	90	96	78	68	70	67	66
2.klasse	111	108	102	78	105	79	79	90	96	78	68	70	67
3.klasse	110	111	108	102	78	105	79	79	90	96	78	68	70
4.klasse	90	110	111	108	102	78	105	79	79	90	96	78	68
5.klasse	98	90	110	111	108	102	78	105	79	90	96	78	78
6.klasse	96	98	90	110	111	108	102	78	105	79	79	90	96
7.klasse	85	96	98	90	110	111	108	102	78	105	79	79	90
Totalt	698	715	697	704	693	662	641	629	605	595	560	548	535

Dette vil bli en stor barneskole i norsk målestokk. Vi ser at elevtallet vil minke betraktelig fra innneværende skoleår til 2027-2028, med nær 100 elever.

Ingen av de to skolebyggene har kapasitet til å romme begge skolene. Kopperud skole har behov for ombygging/rehabilitering, ikke minst i forhold til SFO. Vindingstad skole er et forholdsvis nytt og velfungerende skolebygg. Det vil være mulig å bygge ut Vindingstad skole til dette, uten at man behøver å bruke særlig med penger på rehabilitering av det eksisterende skolebygget. En slik skole bør dimensjoneres for opp mot 700 elever.

12.2. Nordre del av kommunen

Nordre del av kommunen vil fra årsskiftet 2023/2024 etter gjeldende vedtak ha 4 barneskoler. Elevtall per 2022 framgår av tabellen nedafor. Tallene i parentes angir barnetall i kretsen per august 2022.

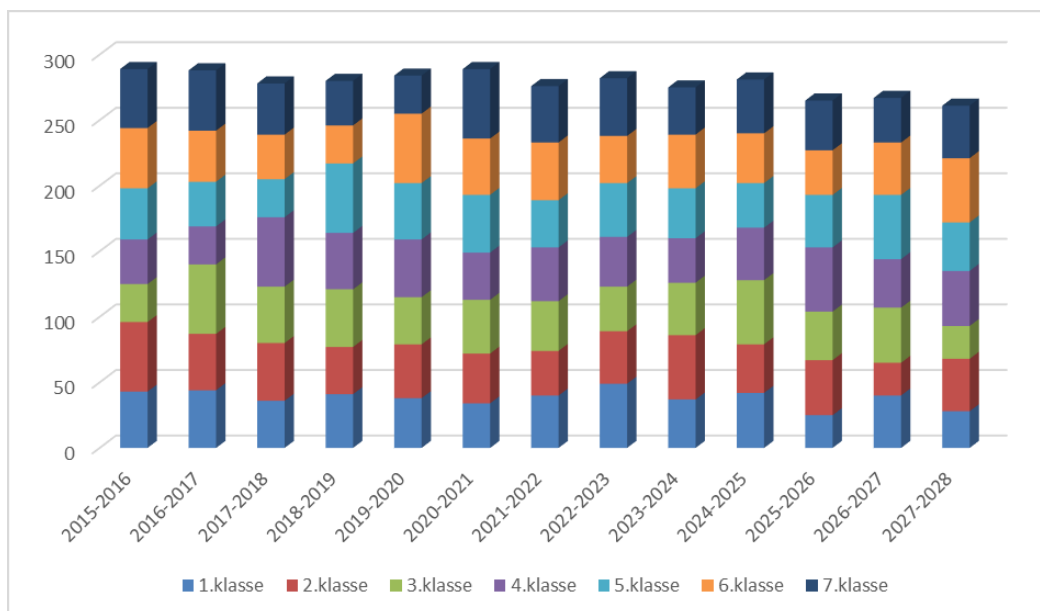
Skole	Elevtall 2022-2023	Barnetall i kretsen 2027-2028
Snertingdal	135 (146)	112
Redalen	40 (29)	34
Biri barneskole	252 (253)	227
Sum	427 (428)	373

Struktur for barneskolene i nordre del av kommunen, har fire mulige alternativer:

Alternativ 1: Som dagens barneskolestruktur.

Vi vil da ha tre barneskoler med svært ulikt elevtall varierende fra om lag 40 elever på Redalen skole, til om lag 250 elever ved Biri barneskole. De tre skolebyggene vil ha svært ulik alder og kvalitet. Redalen skole vil ha behov for relativt omfattende påkostninger. De tre skolekretsene vil være svært forskjellige i utstrekning, med Redalen som den klart minste skolekretsen utafor byen, og Snertingdal og Biri som de to klart største skolekretsene i utstrekning.

Alternativ 2: Redalen skole og Biri Barneskole slås sammen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25	40	28
2.klasse	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25	40
3.klasse	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42	25
4.klasse	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37	42
5.klasse	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49	37
6.klasse	46	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40	49
7.klasse	45	46	39	34	29	53	43	44	36	41	38	34	40
Totalt	289	288	278	280	284	289	276	282	275	281	265	267	261

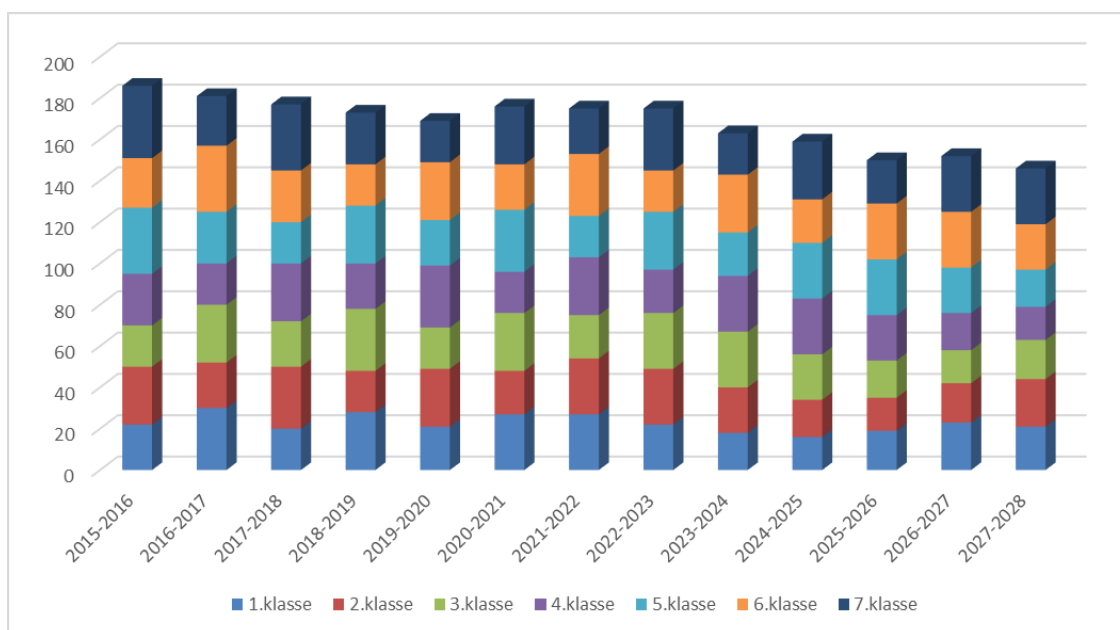
Vi vil da ha to barneskoler i nordre del av kommunen, nemlig Biri Barneskole og Snertingdal skole. Biri barneskole kan ta imot samtlige elever fra Redalen krets uten påkost av noe slag, og vil stå klar for dette fra den nye skolen åpner 01.01.2024.

Snertingdal skole er relativt ny, ferdigstilt 2007. Rammene for undervisning gitt av skolebygget vil være relativt like for elever ved disse to barneskolenes.

Vi ser av tallene og diagrammene at elevtallet på en sammenslått Redalen skole og Biri barneskole vil holde seg relativt stabilt, elevtallsnedgangen vil være marginal. Kapasiteten på nye Biri Barneskole vil være mer enn stor nok til å romme alle elevene i de to kretsene, og i tillegg ha plass til elevtallsvekst som følge av mulig tilflytting i området.

Alternativ 3: Redalen skole og barnetrinnet på Snertingdal skole slås sammen.

Per i dag går elevene i Redalen på Biri ungdomsskole. Dersom dette alternativet velges, vil det være naturlig at elevene fra Redalen også går i ungdomsskole på Snertingdal skole. Snertingdal skole er dimensjonert som en en-parallell. Noen av trinnene vil bli i overkant fulle dersom dette alternativet velges. Eksempelvis har årets 7.trinn på de to skolene til sammen 31 elever.

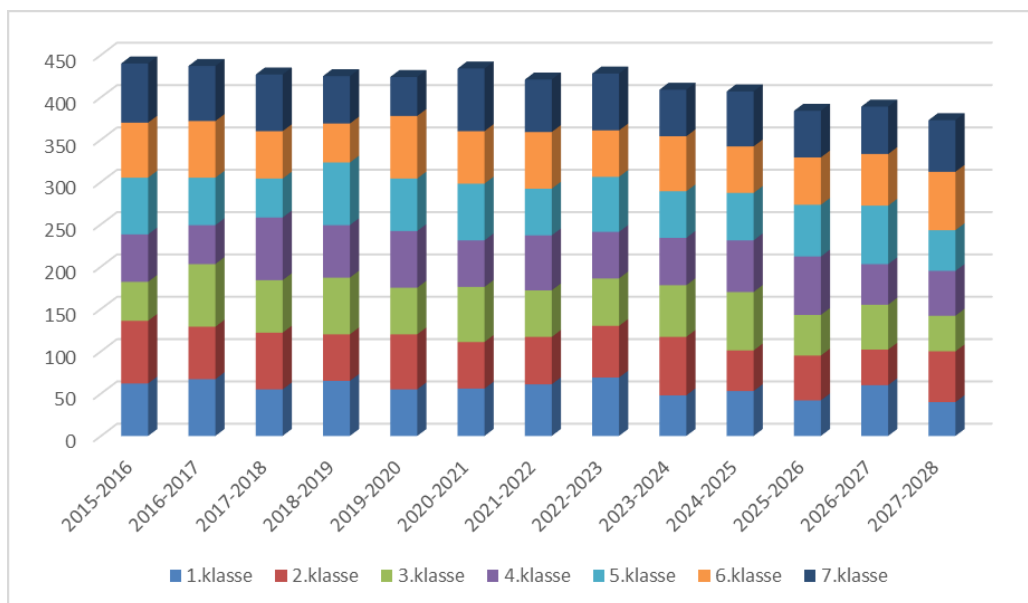

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	22	30	20	28	21	27	27	22	18	16	19	23	21
2.klasse	28	22	30	20	28	21	27	27	22	18	16	19	23
3.klasse	20	28	22	30	20	28	21	27	27	22	18	16	19
4.klasse	25	20	28	22	30	20	28	21	27	22	18	16	19
5.klasse	32	25	20	28	22	30	20	28	21	27	22	18	21
6.klasse	24	32	25	20	28	22	30	20	28	21	27	27	22
7.klasse	35	24	32	25	20	28	22	30	20	28	21	27	27
Totalt	186	181	177	173	169	176	175	175	163	159	150	152	146

Snertingdal skole er dimensjonert som en enparallel, inntil ca. 200 elever, forutsatt at elevtallet på trinnene er noenlunde likt. Undervisningsrommene på skolen er forholdsvis små, og trinn på 28-30 elever vil oppleves som trangt og lite hensiktsmessig. Dersom ungdomstrinnet flyttes ut, vil det bli større kapasitet i skolen. Vi ser at elevtallet på en

sammenslått Redalen og Snertingdal skole går noe ned mot 2027-2028. Med trinn på rundt 20 og opp til 25 elever vil det være tilstrekkelig med plass på Snertingdal skole.

Alternativ 4: Snertingdal, Redalen og Biri Barneskole slås sammen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.klasse	62	67	55	65	55	56	61	69	48	53	42	60	40
2.klasse	74	62	67	55	65	55	56	61	69	48	53	42	60
3.klasse	46	74	62	67	55	65	55	56	61	69	48	53	42
4.klasse	56	46	74	62	67	55	65	55	56	61	69	48	53
5.klasse	67	56	46	74	62	67	55	65	55	56	61	69	48
6.klasse	65	67	56	46	74	62	67	55	65	55	56	61	69
7.klasse	70	65	67	56	46	74	62	67	55	65	55	56	61
Totalt	440	437	427	425	424	434	421	428	409	407	384	389	373

Ingen av skolestedene er store nok til å romme alle elevene i de tre kretsene uten at det bygges. Biri barneskole er nærmest, den er dimensjonert for inntil 392 elever når den står ferdig. For de tre siste skoleårene i oversikten vil elevtallet totalt ligge under 392. Dette makstallet forutsetter imidlertid forholdsvis jevnstore trinn. Vi ser at vi har et trinn opp mot 70 elever. Det betyr at vi vil ha to klasser på opp mot 35 elever på et trinn. Dette vil være over hva skolen er dimensjonert for. Om man allikevel skulle velge å tøyne grensene til det ytterste, ser vi at det ikke vil være rom for tilflytting av barn i kretsen, uten at det utløser behov for utbygging av skolen.

Velges dette alternativet, vil avstand til skolen måtte tas med i betraktning. Fra Øvre Snertingdal til Biri barneskole er det ca. 40 kilometer. Med bil er det beregnet å ta ca. 35-40 minutter. Med skolebuss vil reisetida bli noe mer, anslagsvis 50-60 minutter.

For elevene øverst i Snertingdalen vil man kunne vurdere muligheten for å kjøpe skoleplass fra Nordre Land kommune, ved Torpa Barne- og Ungdomsskole. Avstanden fra øverst i Snertingdalen til Torpa Barne- og Ungdomsskole er ca. 8 kilometer.

13. Anbefaling

13.1. Ungdomsskoler

13.1.2. Sør i kommunen

Det anbefales at ny ungdomsskole i Hunndalen dimensjoneres for også å romme elevene ved Bjørnsveen Ungdomsskole. Dette vil gi en i norsk målestoll relativt stor ungdomsskole, og gi elevene sør i kommunen et nytt, moderne skolebygg og et likt opplæringstilbud. Skolemiljøet vil være stort nok til at tilgangen på spesialtjenester som helsesjukepleier, miljøveiledere, PPT osv. vil være nærmest daglig. Miljøet vil være stort nok til at det vil være et bredt utvalg av valgfag og fordypningsfag. Det vil kunne gi et konkurransedyktig og attraktivt miljø for språklærere, noe som vil gi elevene et utvalg av språkfag å velge mellom. Reiseavstanden vil være akseptabel for alle som bor innafor kretsen. Dette alternativet vil frigjøre Bjørnsveen skolebygg til å kunne benyttes til barneskole. Anbefales iverksatt fra ny ungdomsskole i Hunndalen er ferdigstilt.

13.1.3. Nord i kommunen

Det anbefales at ungdomstrinnet ved Snertingdal Ungdomsskole slås sammen med Biri ungdomsskole, med skolested Biri Ungdomsskole. Nærmere vurdering tas om hvorvidt kapasitetsproblemer ved enkelte trinn (de som overstiger ca. 60) løses ved ombygging/påbygg, eller hvorvidt det løses i nye Biri barneskole som forventes å ha tilstrekkelig overkapasitet fra oppstart.

Dette vil fortsatt være en relativt liten ungdomsskole, men allikevel tilstrekkelig stor til at elever av begge kjønn på alle trinn vil ha et godt antall jevnaldringer å velge venner blant. Elevmiljøet de vil treffe på en sammenslått skole vil i større grad speile samfunnet de kommer til å møte i framtida, det være seg sosiokulturelt og faglig. Tilgangen på spesialtjenester som helsesjukepleier og miljøterapeut vil bli bedre for begge elevmiljøene. Et noe større antall lærere vil kunne gi et større mangfold av valgfag, og fordypningsfag. Sannsynligheten for flere fremmedspråk å velge mellom vil øke. Elevene i nordre del av kommunen vil med dette ha likt opplæringstilbud. Det bør vurderes hvorvidt elever fra øvre del av Snertingdal kan velge å få sitt opplæringstilbud ved Torpa Barne- og Ungdomsskole i Nordre Land.

Anbefales iverksatt ett år etter oppstart av Biri barneskole.

13.2. Barneskoler

13.2.1. Nord i kommunen

Det anbefales at Redalen skole slås sammen med Biri barneskole, som fra dag 1 vil ha mer enn kapasitet nok til å ta imot alle elevene fra Redalen krets. Dette kan altså gjøres uten noen som helst ekstra kostnader forbundet med bygg.

Med dette vil elevene i Redalen/Biriområdet ha samme opplæringstilbud i et helt nytt og moderne skolebygg. Alle elever i området vil være del av et tilstrekkelig stort elevmiljø til at de har nok jevnaldringer å velge venner blant. Det vil være god tilgang på Helsesjukepleier. Skolen vil være om lag på størrelse med skolene sør i kommunen, noe som vil gjøre at elever i Biriområdet og i Gjøvik by får tilsvarende opplæringstilbud. I de tre tidligere skolekretsene Biristrand, Skrinnhagen og Redalen, vil elevene med lengst avstand til skolen bo i tidligere Skrinnhagen krets. Ingen i Redalen krets vil ha lenger skoleveg. Det vil være minimale ekstrakostnader på skyss, da samtlige elever ved Redalen skole har gratis skoleskyss i dag.

Anbefales iverksatt fra 01.01.2024. Alle elevene ved den nye skolen vil da ha samme eierforholdet til den nye skolen helt fra starten av.

13.2.2. Sør i kommunen

1. Det anbefales å slå sammen Fredheim skole og Lundstein skole. Elevtallet ved Lundstein er lavt, det er fådelt skole, og tilgangen på jevnaldringer er begrenset. Det anbefales at en sammenslått skole legges i bygget som i dag rommer Bjørnsveen ungdomsskole, med de ombygginger som vil være nødvendige. Med dette vil elevene i begge kretsene ha samme opplæringstilbud, de vil være i et skolemiljø av tilsvarende størrelse som øvrige skoler i Gjøvik by, samt Biri barneskole. Elevene ved Fredheim skole vil med dette få skoletilbudet sitt i et relativt nytt og moderne skolebygg, som gir helt andre rammer for skolegang enn skolebygget ved Fredheim gir i dag. Reiseavstanden vil være akseptabel for alle elever i en sammenslått krets. Det bør vurderes hvorvidt det vil være hensiktsmessig å se på justeringer av kretsgrensa sørover mot Gjøvik skole.

Anbefales iverksatt etter bygget Bjørnsveen ikke lenger er ungdomsskole. Dette vil spare kommunen for å måtte investere i ny barneskole i nordbyen.

2. Det anbefales å slå sammen Grande skole med Blomhaug skole. Elevtallet ved Grande vil de kommende år gå betraktelig ned. Det vil være behov for vesentlig påkost ved Blomhaug skole, sannsynligvis et nytt skolebygg. Dette bør dimensjoneres tilstrekkelig til å romme elevene fra begge kretsene. Det vil spare kommunen for framtidig rehabilitering på Grande. En sammenslått Blomhaug og Grande skole vil bli kommunens største barneskole, med i overkant av 400 elever. Dette er allikevel ikke å regne som en veldig stor barneskole. Reiseavstanden vil være akseptabel fra alle deler av en sammenslått skolekrets.

Det anbefales bygging av nytt skolebygg til en slik barneskole i samme omgang som ny ungdomsskole i Hunndalen bygges. Anbefales derfor iverksatt samtidig som ny ungdomsskole i Hunndalen er ferdigstilt.